

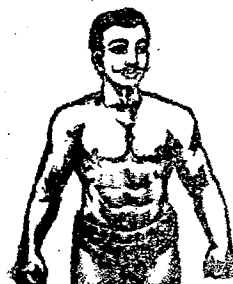
309320 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. } చెన్నపట్టణము 1918 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 11 వ తేది సోమవారము } No. 259
 సంపుటము. 4. } పింగళనామ సంవత్సర పౌషమాస బహుళ అమావాస్య 30. } సంచిక 21E

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అయ్యకాంత మార్గము.

ఈ లేహ్యము, మార్గము అనుభవజ్ఞులచే కుద్ధ వనమాలిక అతో తయారుచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, మార్గములచే నర్వ

విధము లగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున గుభసంబంధమైన నెగ రోగములచే యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది జీవితోపద్రవసాదము. దీనిని సేవించినర క్తముకుభ్రమై, పుష్టి నిచ్చి నరములకు పటుత్వమును కలుగ జేయుటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (588)
 48 దినములు సేవించు లేహ్యము, ద్రావకముగల నెట్టు 2-కి 3-0
 24 దినములు సేవించగల నెట్టు 1-కి 1-12-0
 1 నెట్టుకు పోస్తేజి 0-4-0. 2 నెట్టు కొనవారలకు పోస్తేజి ఇవాలి. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో, నెం. 6. వేంకటేశమేస్త్రి వీధి, సాచునూరుపేట, మదరాసు.

తెలుగు గ్రంథములు

నవలలు:— 1 అమృతకల్పి 1-4-0, 2. మంజుమతి 0-10-0, 3. జగన్మోహిని 0-8-0, 4. ఇందిరావసుంధరము 0-8-0, 5. రంగరాజు 0-12-0, 6. కళావతి 0-12-0.

శివితచరితములు:— 1. రామశిర్మస్వామి ఎం. పి. 0-8-0, 2. వివేదితసోదరి 0-8-0, 3. గోఖలే 0-8-0, 4. రాణదే 0-8-0, 5. హర్షింజ్జిప్రభువు 0-8-0, 6. విదన బాద్మి చక్రవర్తి 0-8-0.

అన్ని తెలుగు గ్రంథములు ఒకేపర్యాయము కొనవారికి పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించెదము. (982-409)

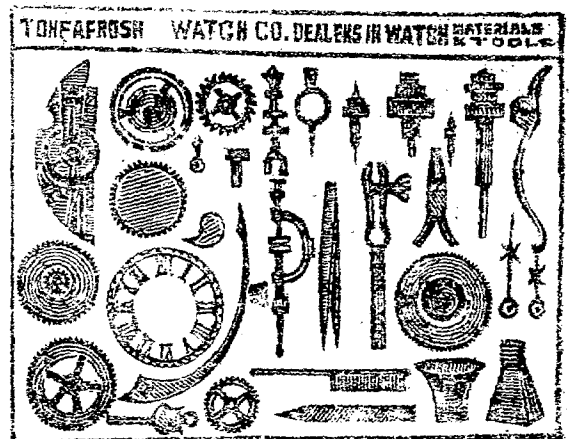
ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అండు కో, నల్లూరు.

యుద్ధవటుములు గల పుస్తకము ఇనాము.

ప్రసిద్ధి కెందిన రాజశైల్య పండిత ఎమ్. కె. శేషాచార్యులవారిచే తయారు కాబడిన సకలవిధ జ్వరములను సంహరించగల జ్వరమురారి అను మాత్రల దర్శి 1 తెప్పించుకొను వారికి నై చెప్పిన పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును. 1088 ధర్మనైద్యశాల, 2/104 వారాయణ మొదలివీధి, మద్రాసు.

క్యాటలాగు

ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
 Dealers in Watches Materials, Tools
 BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY.
 (821) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

విజ్ఞాన చంద్రికా టుక్కు డిపో,
 మాంటు రోడ్, మదరాసు.
 ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపారమైన కలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
 దాక్షర. అచంట-లక్ష్మీవతి, బి. పి. ఎం. బి. సి. ఎం.
 (946-387) జరు.

నేపాళ తేకేపు కన్నూరి, మంచిది తులము 1-కి ...	80-0-0
మంతు పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
గోరొజనము, మంచిది ,, ...	7-0-0
చందనము తులము 1-కి ...	0-10-0
పచ్చకన్నూరి ,, ...	2-0-0
బాలామృతము నీహ 1-కి ...	0-12-0
తాంబూలమాత్రలు, నువాసనగా నుండును 50-కి	0-8-0
అమృతాంజనం డిపో. } 109, ప్రేకోడ్డు, బొంబాయి, } 6, రెయిన్ వీధి, మద్రాసు.	

బాధావీడితులకు వరము: ఐనోడిజ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అశుభకృత్యపు రక్తములను జనించు బాధ్యములకు కిరీటుముగంటి మందు.. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను, ఎండను, ప్రాంతకోప్పలను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (25)

అశుభకృత్యపురల్లా నెల మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యకచ్చినను అన్ని విధములైన బోవములను పోగొట్టును. కిరీటుముగంటి పాదరసవోవములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. కిరీటాకోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులకు కుండుటకు 4 కొన్సుల బుడ్డితో అమ్మబడును.

(ప్రొట్రీటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
 Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144, No. 2. BOMBAY.

విక బాసాలిపి ప్రశంస

ఇది తేల్చులకంటి అబ్బారాయ నిరచితము.
 నెం 1-కి 1-0 పోస్తేజి అధికము.
 ఆంధ్రవర్తి కాకా రాయయ్యము, 7 తంబు కెట్టి వీధి, మదరాసు.

కావలయును.

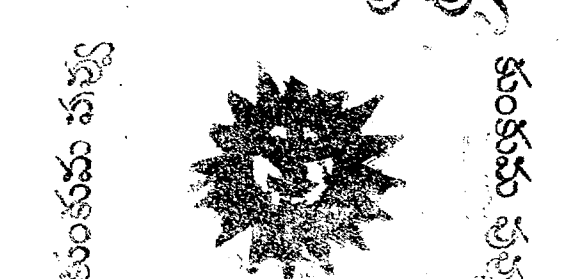
చన్న పురి రాజధానికంతకును సోలువిజుటులు కావలయును.
 ఆటోపరస్తాక (రిజిస్టరు)

పరస్పానుచమును, వాని తొలూకు వస్తువులను అమ్మకలయును. చాల అద్దరను సంపాదించవలెను. ఈ వస్తువు లన్నియు ఈ రాజధానియందు ప్రతిగృహమందును వాడబడుచున్న యవి. ఇతరకంపెనీ సరకులకంటెను కమీషనుకంటెను మేముచాల లాభముగ నిచ్చెదము. ధరలు మితముగ నుండును. తక్షణము బ్యాంకు నె క్యూరిటీతో ధరఖాస్తులను పంపు కొనుడు.

ఈ త్రర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు అంగ్లభాషలోనే యుండవలయును.
 The Parasthan Perfumery Co,
 No. 1, Phydnie, Bombay, No 3.

కుం కుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మానవద్దవారకును. కొనువారు సూర్యమార్పును గమనింపును. కరస్పాకెచ్చు మొదల నునవి ఇంగ్లీషువ వ్రాయవలయును:—
 ఎన్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
 (58) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.

K. B. JOSHI & Co,

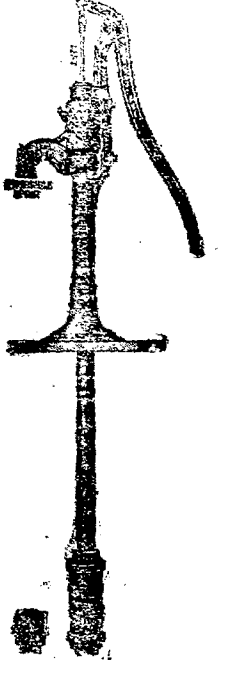
321, Hornby Road Fort,
 BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు. (1065)

12 అంగశముల ప్రాత కుళాయిలు తీసివేయ బహువరకు 1918 సం॥ ఫిబ్రవరి 11 వ తేది నుండిన మింటుస్ట్రీసులో ఎలిఫెంటు గేటు వీధి నుండి రాసప్ప తెట్టి వీధిలో బుస్ట మున్నగునవి పోగూడదు.

రెవెన్యూ కమిషనరు జె. సి. మోలసీ, ఐ. సి. ఎస్., 2-2-18 వెసి డెంటు.

మదరాసు అందు సదరక్మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) నోటీసు. (1056)

తిరువ త్రియూరు బ్రహ్మోత్సవము ఫిబ్రవరి, 1918

ప్రస్తుతము రాక్షసిబాగు చాలకుండుటచే రైల్వే కంపెనీవారు ప్రత్యేకముగ ప్యాసేంజరు జుడ్జను గాని స్పెషలు బండ్లను గాని యాత్రీకుల కొరకు వేయబడ జాలవుగాన ఆ బ్రహ్మోత్సవ మునకు పోన నిచ్చగించువారు ముందుగానే జాగ్రత్త పడవలెను.

హనుమాన్ గ్లాసు సిమెంటు

దీనిని క్రొత్తగా బెంగుళూరువాస్తవ్యులు చక్ర వర్తిగారు కనిపెట్టిరి. మేమే సోలు యేజంట్లము. ఇక జాడీలు, చిమ్మిలు, పింగాణి గిన్నెలు బ్రధ లగునను భయము నవసరము లేదు. పై నుడవారింకబడిన సిమెంటుతో అతికిన అతుకుకొనును. న్యూ ఇంగ్లీయా కార్పొరేషన్ వారు దీనిని వాడి యున్నారు. దీని ఉపయోగమును చూచి అచ్చెరు ఫ్టెందరి. ఒక అర్థరూపాయకు ఒక బుడ్డి వచ్చును. 100 గాజువస్త్రపులను అతుకవచ్చును. క్రొత్తవస్త్ర పులను కొని సొమ్మును వృధగ పాడుచేసుకొనుట కంటె ఈసిమెంటును కొనుక్కొనుము. ఒకమారు ఉపయోగించిన తరువాత దీని యావశ్యకత మీకే తెలియును. హిందూ దేశమంతను విస్తార ప్రైయి టు సెటిలుమొట్టు, సింహళములలో సబు యేజం టులు కావలయును. ఏజంట్లుగ నుండనోరువార్ల యిట్లు వ్రాసికొనవలయును.

ది న్యదేశీ ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్, ప్రాంతి: మధుర. కంబేవరం.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతం గక్కని డబ్బీలో సహ సీసా 1-కి నెల 0-8-0.

రలనొచ్చుల మాన్యును. పార్శ్వపు నొప్పుల భా దోలును. వాయువు పోట్ల బుగ్గొట్టును. మహాశనగలిగి యుండును. కఠియింట నుండగినది.

ఈ మందులకు పొందూదేశీయంను రయోగులేయబడు మంచివారు, దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనముతో జంబాయి అండ్ మద్రాసు.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు

శర్త గా రి తీర్మానము

ప్రజాభిప్రాయములు : పత్రికాభిప్రాయములు

ఆర్యా, ఈ మధ్య సామాజ్య కాసనభలో, మా॥ వి. ఎన్. శర్మగారు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము గూర్చి యొక తీర్మానము సుపాదించిరి. వీరు సకాలముననే ఈ కార్య మును చేసినందులకు ఆంధ్రులును, తేలకేయోభిలాషులును, స్వపరిపాలనా కుతూహలులను వారికి కృతజ్ఞులు. ఏలనన, దేశ మందంతటను స్వరాజ్యనివాసము మారుమోగు నీయవసరమున మాంటూగ్యూగారి సందర్శనముచే మన రాజకీయాశయములు సులభముగ చేకూరునని నిశ్చయముగ మనమానసులకు గోచ రించు నీతిరుణమున, సంయుక్త రాష్ట్ర విధానమే హిందూ దేశ రాజ్యాంగ నిర్మాణమునకు ముఖ్యమని రాజనీతిజ్ఞు లెల్లడలనేక గ్రీవముగ నంగీకరించు నీనమయమున, శర్మగారి తీర్మానమును సభయందు ప్రవేశపెట్టుట వారి రాజనీతి విజ్ఞానమును, దూర దృష్టిని తెల్లముజేయుచున్నది. ప్రస్తుత రాష్ట్రీయనిర్మాణమునే స్థిరముగనుంచి, దానిమీదనే సంయుక్త విధానము నాధార ము జేయుటకంటె రాజనీతి జ్ఞానశూన్యత వేరొందులేదు. ఏలనన ప్రస్తుత రాష్ట్రీయులు యేక మాత్రానుసరణముగ నిర్మితము కాలేదు. అట్టి పరిపాలనాశక్త్యకతనుబట్టి యేర్పడియున్నది. కావున, ప్రస్తుత పరిస్థితుల కవి అవసరములనుబని చేరెనకా- జింప నవసరములేదు. మరియు, దేశమున నూతనాశయములు పెంపొందుచున్న కొలది, ప్రజలలో నూతనోత్తేజము ప్రబల మగు చున్నకొలది, ప్రజాపశుణముగ పాలనా పరిస్థితులు మారుచుండ వలయును. ఇప్పుడు దేశమున నెల్లడల మాతృ భాషాభిలాష ప్రజల మానసుల నాకరించినది. భాషయే జాతీయ మోక్ష మునకు ముఖ్యసాధనమని ప్రజలెల్లరు గ్రహించుచున్నారు. మాతృభాషలలోనే సభాకార్యములను, కోర్టువసరములను, పాలనా తంత్రములను నిర్వహింపవలె ననెడి ఆశయములు మొదగుచున్నవి. గాఢి, తిలక్కు మున్నగు మహాత్ముల యద్యోధనముచే ప్రజలలో నీభావములు స్థిరముగ నెలకొని, ఫలాన్ముఖముగా నానించుచున్నవి. మరియు, భాషాబాంధవ్యమువలననే యేకజాతీయత ధృవపడుచున్నది. జాతీయతా లక్షణములలో నేక భాషయే ప్రధాన స్థాన మాక్రమించినది. కావున ప్రస్తుతి నిర్మిత రాష్ట్రీయుల దోలగించి, వాని స్థానమున భాషాప్రయుక్త సహజ రాష్ట్రీయులను నెల కొల్పుటెంతయు సంయుక్త విధానమునకు అత్యవసరము. ఇందు మూలముననే మన స్వపరిపాలనా సాధనముకు పునాదులు దృఢము కాగలవు. కావుననే స్వపరిపాలనము మనకు చేకూరనున్న సమయమున శర్మగారి తీర్మానము సుపపా దించు తెంతయు సహజము, ఆమోదదాయకము.

కాని కాసనభలోని అసభికారసభ్యులే యాతీర్మాన నిజతత్వమును గ్రహింపజాలక శర్మగారిని తమ యిచ్చవచ్చి నట్లు తూలనాడుట విచారకరము. అందు ముఖ్యముగ జిన్నా గారు, శర్మగారు కొంటెతనముతో, తమ రాష్ట్రీయన ప్రజామోక్షమున బడదు నీతీర్మానము సుపపాదించి రనుట వలన జిన్నాగారి అత్యగౌరవ విరహిత స్వభావము దేశమున కంతకును తెల్లమగు చున్నది. మరేంద్రనాథ బెన్సీగారి తీర్మాన మామోదిత మైన యెడల, దేశముల్ల కట్టాలమగునని నుడివియుండెరి. ఇక నొకరు తమ కీవిషయమై సంగతులు తెలియకనియు, అందుచే తాము తీర్మానమునకు ప్రతిపూలరనియు బలికియుండెరి. ఇక ననేకులు అనేకవిధ ముల ముచ్చటించిరి. కాని వీరిలో మొకరైన నీ తీర్మానము ను గూర్చి యిచ్చుక యొచ్చి మాట్లాడిన భాగండియం డును, ఈసభ్యులు ఆంగ్లభాషామూలకముగనే విద్య నభివృద్ధి పరచుట, ఆంగ్లభాషా మూలకముగనే పరిపాలనావ్యవహారములు నిర్వహింపబడవలయుననియు, ఆంగ్లభాషయే జైత్ర కవత్యమునకు మూలసాధనమనియు ప్రాత అభిప్రాయములలో పుట్టి పెరిగి ఆసభ్యు లీతీర్మానతత్వమును గనుగొనలేకుండుట లో నాశ్చర్యమేమియులేదు. వీరు ప్రజాప్రతినిధులై యుం డియు, ప్రజాశయోగులుగముగ వర్తింపజాలకుండుట శోచనీ యము. కాన్సిజిన్నాగారు శర్మగారియెడల జూపినభావ మెంతయునిండార్చును. ఈతీర్మానమువలన జిన్నాగారి రాబడి తగ్గునని వారిననవో వారిమానస మెట్లుండెనో?

ఈతీర్మానము తిరస్కృత మగుటచే ఆంధ్రుల కాశా భంగము కలుగుట సహజము. ఈ నూతన సందేశమునకు భా ణించు మహాద్భాగ్య మాంధ్రుల కట్టికది. ఆంధ్రులలో ఆం దోళనము ప్రథమమున నుత్పన్నమైనది. పిమ్మట నీచోత్రమును కన్నుడులు, మహారాష్ట్రీయులున్న గువారామో దించి, ఆంధ్రుల నేవారి ఆశయములు గ పరిగణింపుచున్నాగు. కాని, యీ తీర్మాన మోడిపోవుట వలన నిక నొక గుణపాతము మనము నేర్చుకొన వలసి యున్నది. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణ నూత్రము భారతదేశమున విరివిగ వ్యాపింపలేదనియు, ఇందులకు ఆంగ్ల దైనికపత్రిక అత్యవసరమనియు తెల్లమగుచున్నది. మరియు, ఆంధ్రదేశమం దంతటను ఈ సందేశమును దేశమున వ్యాప్తము గావించు టకై సమితుల నేర్పరచి, ప్రతి పట్టణములకును నాపస్వాన కులను బుప్పి, యీ యద్యమవ్యాప్తి గావించు భారమును ఆంధ్రులు నహింపవలసి యున్నది. ఈ తీర్మానము పొందిన అపజయమే మన విజయమునకును, దేశాభ్యుదయమునకును మూల కారణముచగుగాక!

మల్కాల సాంబశివ రావు వీవ. చెన్నపురి ఫిబ్రవరి 11.

II ఆర్యా, 6-వ తేదిని సామాజ్య కాసనభలో ఆసరి లిలు వి. ఎన్. శర్మగారిచే సుపపాదించబడిన భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనమును గురించిన తీర్మానము నిరాకరింపబడుట ఆంధ్రలోకమున కెంతమాత్రమును అశ్చర్యమును గలుగజేయ గూడదు. ఆంధ్రభూభింత శ్రీధ్రుముగా నీతీర్మానము నంగీకరిం పరనుస్థిధాంతము ఆంధ్రులకు తెలిసియుండును. గమ్యస్థాన మునుజేరుటకు పయనముగావలెను. వాహనము లేవైన నమట్టు కొనవలెను. భత్యమువగైరాలు మూటకట్టుకొనవలెను. కూడ వచ్చువా రెవరైన నుండిన మార్గాయాసము కొంత నివర్తి యగుటకు చూచుకొనవలెను. అట్టి స్నేహితులు తటస్థత కను, వాహనమరకకు, గమ్యస్థానము తప్పకచేరి తీరవలసి నవచ్చు చునోనిశ్చయము కలుగజేసికొని, ఎటులెటులన్నో శక్తి కాళ్ళకు తెచ్చుకొని శ్రమకంతయునోట్టి ఒంటరిగాపై నను బోవలెను. అట్లుపో సాధ్యమగును, ఇదంతయుసహజము మనస్సాక్షిగా సరియనిస్ఫురించిన విషయమును గూర్చి కట్టు దలతో కాగ్యము సాధించుటయే ధీరులకు లక్షణము. ప్రస్తు తియు తీర్మాననిరాకరణము ఆంధ్రలోకమునకు నిరుత్సాహక రమే అయినను, వారియెల్లరకునంబులను నాటబడి 6 వర్షముల నుండి పెరుగుచున్న మొక్కకు దోహదమై స్వల్పకాలముననే అద్దానిని గొప్ప వృక్షముగా పెంపొందించుటకు ఆంధ్రులందు దాగియున్న శక్తిసామగ్ధ్యములను లోకమునకు వెల్లడి గావించి కాగ్యమును జయముప్రదిముగా సాధించునని నూచించుచున్న వి. తత్కాలమున అపజయమనిపించు నిరాకరణయే ఆంధ్రుల పట్టుదల నినుచుండింది వివరకు జయమును జేకూర్చును. ఇంత యేల! కీర్తిశేషులయిన గోకేళ, హొచ్చుని నిష్పంధప్రాథమిక విద్యార్థి తీర్మానము ప్రారంభమున నిగారింపబడియు నిప్పటికి గౌరవింపబడుచు జయము కాంచుచున్నదను సంగతి యందరకు విశేషమే. ఏనూనోద్యమమును ఎక్కాలమందును ప్రారం భించిన వెంటనే కొనసాగదు. కొంతకాలము చక్రబరిగి సంగతి సందర్భములను తరచిన వెతుక జయము గాంచిన యద్యమమే నిలుకడగాంచును. దేశాభ్యుదయమునకు సహకారియగును.

విరోధా ఇండంబున బయలుదేసిన ఘోర సర్వగ్రామము కాళ్ళతపు కాంతిని పొందుటకు వెసి డెంటు విల్సనుగారు వాక్రచ్చిన నూత్రములలో ముఖ్యనూత్ర మేమి? ఏకభాష జాతివాదని ఏకరాష్ట్రీయలో జేచ్చుటయే కాదా? ఏకభాష మాతృభాషగ కలవారలే ఏకకృత్వము కలిగి యుండురు. "అయ్యవచ్చు వోకు అమావాస్య అగునా?" ప్రస్తుతము ప్రపంచములో 1 రాజ్యాంగ తంత్రమునకు ప్రదత్త ముఖ్యమైన నూత్రమును హిందూదేశము మాత్రము ఈ సమయమున అను స్థానమునకు తీరికొని గాక్షికూడదు కాబోలు! నాగునైపు లను నీతిచే పరివృత్తమైన బ్రతున్నదీవులు వగైరా కొద్దికే

మలకు మాత్రము గీటుగీచి యెల్లలను భావ ననుసరించి నిర్ధారణ చేయ వలయును గాక! ఆత్మను లాక్షణికమునందలి జనులు మాట్లాడుభావ యేమి? బ్రహ్మము చేయుట తూర్పు భాగమునను, దక్షిణభాగమునను మాట్లాడుదు భావ లేవి? ఇటాలియా చేయుట పశ్చిమోత్తర పరగణాలయందు వాడ బడు భావ లేవి? పోలాండు చేయున నమలలో మన్న భావ లేవి? చిన్న చిన్న కై నను భావల ననుసరించి రాష్ట్రముల నిర్మాణించిన సామ్రాజ్యమున కేల తోడుపడజాలవో తెలియ కున్నది. ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములలో జేరిన పరగణాల సంఖ్య యెంత? చిన్న చిన్న పరగణాలకు- కొద్ది కొద్ది జీతముల మీదనే గవర్నరును నియమించవచ్చును. పది పంజెండు రాష్ట్రములు సామ్రాజ్యమున కేరింతయు లేకుండ తోడుపడునట్లును, ఆ రాష్ట్రములనే 50 లేక 60 రాష్ట్రములను పరిపాలనాసాధ్యమునకు మార్చునట్లును నది యొక మత్స్యమును చూపవలయు కాధార మేమియు లేకున్నది. ధనవ్యయమే రాష్ట్రవిభజనకు అడ్డుపడుట సమంజసముగా కనబడును. ప్రస్తుతము యాధికారమున సామ్యులేను. తమ వాత యుద్ధములును లగుటకు మార్గముల జూడకలెను. కనుక సామ్యుడే పోవచ్చును! మరెప్పటి కీరాష్ట్ర సమస్య పూర్తి గావలయును? అనరబిలు ను రేంద్రనాథ్ బాస్తిగా రంతటి రాజ్యాంగ ధురీణులు కూడ, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రముల సంగీకరించినవో కలరెల కలుగుననియు ప్రస్తుతము హిందూజాతీయ కాన్యదర్శి మంజుగారు తలచుకొనిన చిన్న కాన్యమునకే ధంగముకలుగు సాధ్యమును వెల్లెప్పరి ఇండియాకు రాక పూర్వము మంజుగారు ఆంగ్లజాతీయ మేనాపేమియా విషయము చర్చించునట్లును భాషారాష్ట్రముల విషయమై నడిచియుండలేదా? ఏదాని మానయులలోనే అట్టి మహాభావులు మనస్సు మార్చుకొందురా? గవర్న మెంటు వారివిషయమున తటస్థముగా నుండుచు చెప్పటలో అంత రంగీకరించుములు లేకపోలేదు! ఈ తటస్థమునకు కారణము భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనము వారి దృక్పథమున నంటి యొండుటయే కదా? రాష్ట్రవిభజనమున కూడా ప్రస్తుతము రాజోపు రాజ్యాంగపు మాన్యులలో చేర్చినయెడల, ఆన రెల్లు బాస్తిగా రూపొందినట్లు, మంజుగారు మహాభావమునంతటి రాజ్యాంగ తత్వజ్ఞుడు సాధారణపు గవర్నరులు కూడ నిండియానుండి ఆంగ్లేయజాతీయమునకు ప్రయాణము చేయవలెనని ఆపివేసిన సందర్భములలో దీనిరక్షణదళని కంకణముగట్టుకొని ధరతభండమునకు స్వయముగా విజయించేసిన ధీరోదాత్తుడు, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజన మొక భారముగ్రహించునా? కొంచెము భారమేమగు గాక! తరువాత పరిపాలనాసాధ్యమేమి? ఆయా రాష్ట్రములందలి ప్రజల సంతుష్టియెంత? ప్రజల ప్రత్యేకవ్యక్తి అనుభవమునకు తీసికొనిన చిన్న చిన్న అభిలభారత సామ్రాజ్యమునకు ఆయా రాష్ట్రములు ప్రస్తుతము కన్న సహజ నిబాంగములుగ పరిణమించినా? ఆయా రాష్ట్రములలోని అయాభావలయందు నడపుట అనరబిలు బాస్తిగారి మనస్సున కట్టలేదు! ఆంగ్లేయ భాషను అభ్యసించుటచేతనే పాశ్చాత్య రాజ్యాంగతత్వము మనకు లభించిందని నెలవిచ్చిరి! ఇయ్యది కాళానుసరణముగాని, భాషానుసరణముకాదు! చైనాకు ప్రజాప్రభుత్వము మార్పు వచ్చుటకు రాజ్యాంగము ఆంగ్లభాషనే నడుపబడెనా? రష్యాలో రాజనీరంకుర ప్రభుత్వమును ప్రజాప్రభుత్వముగా మార్చినప్పుడు ఆంగ్లేయ భాషలో రాజ్యాంగము నడపుటయే అధారపడెనా? పోనిండు, పాశ్చాత్య రాజ్యాంగ తత్వమును జాతీయభావలలో బోధింప నారంభించిన వ్రాతను చదువకు నేరనివారికి- జాతి మతభేదములు లేకయే శ్రీపురుష భేదములేకయే- కూడ నులగముగ బోధపడును. అందులన బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యసాధనమునందు ప్రజల కెక్కువ భక్తియును, విశ్వాసమును అపరిమితము రాగమును వుండును.

అనరబిలు గవర్నరుల తమ తమ రాష్ట్రభాగములందుండి ప్రజల అభిప్రాయములను సామ్రాజ్య కానసభలో వెల్లెచ్చుచుటకే కదా ప్రజలు తమ ప్రతినిధులుగా వారి నెన్నుకొనునది? ఒకచో సొంత యభిప్రాయములు బుచ్చును, ప్రజాభావములు తిరిగి పొరాంతములు వడగట్టి కానసభ సభలో ప్రతినిధులుగిచ్చి విశ్వాసము నిధివృద్ధి. ప్రజల తత్వదాని పోయిన తుదిభాగమును విచ్చి నుండునది ప్రోమలక్ష్య ప్రజలనే నానావిధములైన విషయములనే కానసభలో ముట్టించుట ప్రతినిధుల విధి ఇట్లు చేయుటగాని చిన్న విషయములను గవర్నరులకు వృథా యగును.

ఆంధ్ర సోదరులారా! ఇకమీదట నాంద్రోద్యమమును బలపరచి ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణమును బడయుటకు మార్గముల వెదకుడు, మనో నిశ్చయము చేసుకొనుడు. అన్యవధి కడు. ప్రతి కుట్రామమునను గూడ ఒక సంఘమును స్థాపించి ఈయంద్యమనునకు తోడుబడుడు! ఆంధ్ర కవిప్రముఖులారా! మీరే యిట్టి తరుణమున తోడుపడ నుభయ్య. “రవి గాననివో కవిగాంచునే కదా!” యను లాకోక్తిని స్వీకరచకుడు! మృదు మధురకై లిని ఆంధ్రోద్యమమును గూర్చియు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములను గురించియు పద్యముల జెప్పి జన సాహస్యమును పురకొల్పుడు. ఆంధ్ర పత్రికాధిపతులారా! ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును గమ్యస్థానము చేరు వరకును కాంతింపకు. ఆంధ్ర స్వరాజ్యసమితుల కాన్యదర్శులారా! ఈ విషయమై కరపత్రముల నచ్చొల్పించి గ్రామముల వెద జల్లుకు! ఆంధ్ర బ్రాహ్మజేరితులారా! ఈ విషయమున మా గ్రామ భేదములు పాటింపక తిరేకనిష్ఠతో కృషి సలుపుడు ఆంధ్ర జమిందారులారా! శ్రీకృష్ణ దేవరాయలి పేరును నిల జెట్టుకు! తరుణము బోగొట్టకు. ఆత్మగౌరవమును స్థాపించుడు. ప్రస్తుతపు రాజ్యాంగపు మాన్యులలో నీ రాష్ట్రనిర్మాణము జనగతపోయిన, అధమును ఒక కళాబ్రతు వరకైనను మనము వేచియుండవలె నని దృఢముగా నమ్ముడు. రాజ్యాంగ ధురీణులందరూ గత్యమునే గ్రహించునట్లు పరమేశ్వరుడు ప్రసాదించు గాక!

సేతువులై, కొనుంబుత్తువజ్జి ఆంధ్ర రాష్ట్రాభిలాషి.
కెలరె 9.

III

గుండు గొలను.

6 వ లేదని సామ్రాజ్యకానస నిర్మాణసభలో ఆనర బిల్ డి. ఎన్. కర్మగారిచే నుపహరింపబడిన భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణమును గురించి కృష్ణజిల్లా ఏలూరు తాలూకా గుండుగొలను గ్రామప్రజలు తమ సమస్యమును వెల్లెచ్చుచు సాధ్యయనునంత తీర్పిలో ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పాటుచేయుటకు కోరుచు రాజప్రతినిధిగారికి తలినార్త నంపిరి.

IV

పత్రికాభిప్రాయము.

కృష్ణా ప్రతిక.
డిల్లీలో నీ నెల 6 వ లేదని జరిగిన సామ్రాజ్యకానస నిర్మాణసభయందు నరసింహేశ్వర కర్మగారు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణమును గూర్చి యుక్తియుక్తముగ ప్రకరించిరి. ఆనరబిల్ కే. వి. రంగస్వామి అత్యుంగారు దీనినామో దించిరి. క్రినివాసబాస్తిగారు ప్రతిభుటించుచు, రాష్ట్రనిర్మాణములం దొక్క భాషనే గమనింపగూడదనియు, ఇంగ్లీషు భాష సర్వసామాన్యభాష కాబోవుమంటుచే, కర్మగారి సలహా నంగీకరింపగూడదనిరి. ఈ సలహానుదలి నూత్రము తరుకంగీకారమైనను, మంజుగారికి ప్రస్తుత మెక్కువ శ్రమ గల్గింపకూడదని నురేంద్రనాథ బ్యాస్తిగారినిరి. ఇయ్యది ఆంధ్రుల యనురాగమును బడయుటకై తేబడిన తీర్మానమని జిన్నాగారు ప్రకరించిరి. దొరతనమువారు తటస్థభావమును వెల్లెచిరి. తుదకు తీర్మానము ప్రోసివేయబడెను. చర్చనంకను గమనించితిమేని, ప్రతికక్షు లెట్టి యజ్ఞామును వెల్లెపుచ్చికో వ్యక్తిమై ఎప్పటికైనను భాషావాదము జయప్రదము కాగల దను నమ్మకము బలపడును.

V

దేశమాత.

6-వ లేదని డిల్లీగరములో సమావేశమగు రాజప్రతి నిధిగారి కానసనిర్మాణసభలో ఆనరబిల్ రాజభవాద్దర బయ్యా నరసింహేశ్వర కర్మగారు హిందూజాతీయన మండల స్వపరిపాలనమునకు భాషావిభక్త మండలము లావశ్యకము లని యొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్ట వలయుకొన్నారు. ఈ తీర్మానమునకు హిందూజాతీయందలి సమస్తభాగములుకూడ నిశ్చంకముగ దమ తమ యామోదము నిచ్చుననియే మేము తలంచుచున్నాము. తక్కినభాగముల మాట యెల్లెబున్నను ఆంధ్రజాతీయ తీర్మానమునకు సంపూర్ణమైన యామోదము నిచ్చుననుట నిస్సంశయము. ఏలయన నైదు సంవత్సరములనుండి యాంధ్రప్రముఖులందఱు దీని విషయమై పనిజేయుచున్నారో యెద్దానినూర్చి వేసవేలు రూకలు వ్యయముచేసి మహా త్యాగాముతో మహాసభలు గావించుచున్నారో యెద్దానిని గూర్చి తన జీవితము ధారపోయుటకై కంకణము కట్టుకొని స్వాధీనతలగుచు మ. రా. శ్రీ కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు లాభకరమైన వ్యాయవాచివృత్తిని వదలుకొని నారోయె మృది యాంధ్రమహాజనకక్షుల చందమామయో యెయ్యది వారి పరమావధియో యావిషయమే యిప్పుడు తీర్మానము చేయబడుచున్నది కదా! అందుచేత నాంధ్రమహా జను లిందునకు వెండియువారు కాదు. శ్రీ నరసింహేశ్వర కర్మగారి వెనుక రమారమి కోటియేలదితల దృఢాభిప్రాయమున్నది. ఇదిగాక మహావీరులైన డాక్టరు నర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు, బాలగంగాధర తిలక్గారు, 25 కంకరనాయుడుగారు మున్నగు మహామహు లిచ్చివ యభిప్రాయము బుచ్చిరి. నరసింహేశ్వర కర్మగారు మొట్టమొదటి యాంధ్రమహాజనసభ కధ్యక్షులుగ నుండుటచేత వాకే యా తీర్మానమును గవర్నరు జనరలుగారి కానస నిర్మాణసభలో ప్రవేశపెట్టుట కనకాశము కలుగుట కుభయచకము. భాషను బట్టి మండలములు నేడే విభజింపబడినను, విభజింపబడకపోయినను ఇట్టి దవశ్యమేక్షలేమియునయ్య, భావికాలమున నాచర లేమియును గవర్న మెంటువారును, తక్కిన కానస నిర్మాణ సభాసభ్యులును నైకకంధ్యముగ నంగీకరించుట సమంజసము. ఏలయన గవర్న మెంటు వారిదిజాతీయ బంగాళా జాతీయము రెండవమాలు విభజించి మొదటచేసిన పారపాలును దిద్దుకొని నపుడు బంగాళీల నందరిని నొక గవర్నరుయొక్క పరిపాలన మనంగుంచుటచేత వా రీరియమును నంగీకరించినట్లు ప్రపంచ మున కిదివరకే వ్యక్తమైనది. అందుచేత వారిప్పుడు నిరోధము చేయరని మే మూహించుచున్నాము.

VI

ఒక విశేషలిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- ఆంధ్రావని లోని ఆంధ్రేతరులును, మిగుల పదితరతరుమున వ్యాపయ్యురమును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణకారకత్వమును వహించునట్టిదియును నిట్టి నిర్మాణమునకు ముందంజవేసినదియును వద్యయోపనిషత్తులన బాలాగిష్ట దోషమునుండి విడిదీసి ప్రకాశించునట్టిదియును నైన ఆంధ్రోద్యమమునకు నుయుఖులై యుండి ఆంధ్రమాత్యయులును తీర్పుకొనవలయును. కాని నిరాధారములగు వాదములలో దిముఖులై యుండి ఆంధ్రమాతకు నపచారములను చేయువారై యుండుట ధర్మముకాదని నా నిశ్చయము.

స్వేగుభయములేదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

స్వేగు స్వేగు (1045)

నివారకౌషధములు

మామండులు గడచిన ఇయ్యది వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా, సిలీజా చేకములనుండును, స్వదేశసంస్థానముల యందును అనేక స్వేగు రోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించి

స్వేగు సోకదు.

శ్రీమహావిద్యాలయము 11-11-1900

డిల్లీ 11-11-1900

శ్రీమహావిద్యాలయము 11-11-1900

డిల్లీ 11-11-1900

కర్మగారివద్ద 11-11-1900

డిల్లీ 11-11-1900

కర్మగారివద్ద 11-11-1900

డిల్లీ 11-11-1900

శ్రీమహావిద్యాలయము 11-11-1900

డిల్లీ 11-11-1900

శ్రీమహావిద్యాలయము 11-11-1900

డిల్లీ 11-11-1900

ఆయుర్వేదాశ్రమం, గజ, ఆచారవృక్షావీధి, జి. టి, మదరాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 11-వ తేది

సోమవారము

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము.

ప్రపంచ చరిత్రమునందు జాతీయోన్నత్యమునకును ప్రజాప్రబోధమునకును వాఙ్మయ వికాసము పరమప్రమాణముగ బరిగణింపబడుచున్నది. ప్రజలు వాఙ్మయ శబ్దాలము వారుపయోగించే గ్రంథముదాయము వారి యోన్నత్యమును ప్రకటించుచున్నది. శబ్దాలము గ్రంథాలము ప్రాకృతజాతులందు పరిమితముగను నాగరిక జాతులందు విశాలముగను నుండును. సకల జాతులందును వారి విజ్ఞానమున కనురూపముగ వాఙ్మయము వికసించుచున్నది. జాతీయప్రతిభ కనుకూలముగ కిశిలు వికసించుచున్నవి. కావ్యములు రచియింపబడుచున్నవి. శాస్త్రము లేర్పడుచున్నవి. లోకమునందనేకజాతులు పుట్టి గిట్టినవి. సామ్రాజ్యములు వెలిగి నశించినవి. ఆజాతుల విజ్ఞానము మానవదాత వికాసమునకై వినియోగపడెనది. మానవుల కల్యాణమునకై అనంతములైన శాస్త్రములు కళలు పుట్టినవి. మహాపురుషులు జన్మించిరి. మహాత్ములు లేర్పడినవి. యంత్రాద్యవకరణములు గనుగొనబడినవి. పదార్థములు ఉపయోగపడెనవి. ప్లాస్టిసిటీయములు కర్మేంద్రియములు ఏర్పడినవి. విశ్వవ్యాప్తమును విశ్వసమును నైన పదార్థపరిజ్ఞానము మానవుల విజ్ఞానమునకు సుఖసంపదలకు సాధనముగ నున్నది. అనంతమైన విజ్ఞానమును సకల జనలకు సౌలభ్యముగ చేసిన మహానీయులు వంద్యులు. ఒక భాషయందు గల విజ్ఞానము నైనను చెలిసికొనుట యసాధ్యమైనపుడనేక భాషలందు గల విజ్ఞానమును చెలిసికొనుటయందు గల కష్టములు వర్జనాతీతములు. మహానుభావుల పూనికవలనను ముద్రణసౌకర్యము వలనను నీ దుస్తర కార్యము సాధ్యమైనది.

వాఙ్మయభాషలందు విజ్ఞాన సర్వస్వములు చిరకాలముక్రితము రచియింపబడినవి. ఆంగ్లభాషయందును జర్మను ప్రెంచిభాషలందును విజ్ఞాన సర్వస్వములు గలవు. ఆంగ్లభాషయందు విజ్ఞాన సర్వస్వమునకు మొదటికూర్పు 1768నుండి 1771 సంవత్సరములందు ప్రచురింపబడినది. ఇప్పుడు దాని 11వ కూర్పు సంపుట మొకటి 1000 పుటలు గల 28 సంపుటములందు ప్రచురింపబడినది. ఆ గ్రంథరాజానలోకనమువలన సకల విషయ పరిజ్ఞానము సులభసాధ్యమైనది. ఆంగ్లలోకమునకు సకల విషయ పరిజ్ఞానము సౌలభ్యముగ నుండుటకై ఆంగ్లవిజ్ఞానసర్వస్వరచనకు బూను కొనిన కొమరాజు లక్ష్మణరావుగారి రాంధ్రుల కృతజ్ఞతకు వాత్సలు. లక్ష్మణరావుగారు విజ్ఞాన చంద్రికా గ్రంథమాలను విజ్ఞానసర్వస్వమును ప్రచురించుచు నాంధ్ర వాఙ్మయమునకు మహిమకారమును జేయుచున్నారు. దేశమునందు మూలమూలలను వెలువడిన గ్రంథమాలలు విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలా ప్రయోజనమును శతముఖముల జాటుచున్నవి. లక్ష్మణరావుగారు పూనుకొనిన విజ్ఞాన సర్వస్వప్రచురణోద్యమము దుర్భరమైనదని ప్రచురితమైన సంపుటములను జూచినవారలకు విదితమగుచున్నది. హిందూదేశమునందు ముఖ్యభాషలనేకము లున్నను వంగభాషయందు మాత్రము విజ్ఞానసర్వస్వము ప్రచురింపబడినది. మహారాష్ట్ర భాషయందును తమిళ భాషయందును విజ్ఞాన సర్వస్వముల ప్రకటన కీటివలన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆంగ్లభాషయందు ప్రయత్నమునకు లక్ష్మణరావుగారు రయిదేడ్లకు పూర్వము పూనుకొనిరి. ఈ కాలమునందాంధ్రలోకము నుండి వారికి తగిన సహాయ ప్రోత్సాహములు గలుగక పోయినను యుద్ధమువలన కాగితముల కర వేర్పడినను విఘ్నపరంపర లన్నివడినను లక్ష్మణరావుగారు వారి పూనికను విడువక సాగించుట ప్రశంసనీయుము.

ఆంగ్లవిజ్ఞాన సర్వస్వమునందు దింతవరకును రెండు సంపుటములు ప్రచురితములు. మూడవ సంపుటము ప్రచురింపబడుచున్నది. మొదటి సంపుటమునందు గల పుటలు గలవు. ఆ సంపుటము నందు అ, అంకగణితము, అంకశ్రేణులు, అంకితము, అంగారకుడు, అంజార కుటుంబము, అంటువ్యాధులు, అప్పరు, అక్షరములు, అగ్ని శర్యతము, అగ్నిబాణ విద్య, అచ్చు, అజంతా విహారము, అజీర్ణము మొదలైన విషయములను బోధించే వ్యాసము లనేకములు గలవు. రెండవ సంపుటము నందు, అడవులు, అత్తరులు, అతి మూత్రము, అధర్వణాచార్యుడు, అధర్వ వేదము, అద్దకము, అద్వైతము, అవ్వకవి, అప్పయ దీక్షితుడు, మొదలగు విషయములు గలవు. మూడవ సంపుటమునందలి చివరసంచికయందు అర్జునుడు, అర్థశాస్త్రము, అలంకారములు మొదలగు విషయములు గలవు. విషయపరిజ్ఞానము బాగుగ గలుగుటకై అనేకములైన చిత్రపటములు కొన్ని రంగుల చిత్రపటములు చేర్చబడినవి. ఆంగ్లవిజ్ఞాన సర్వస్వమును నవలోకించిన వారిలకు సంపాదకుడు నిర్వహించవలసిన మహద్భారము విదితము గాగలదు.

ఆంగ్లవిజ్ఞానసర్వస్వము ఆంగ్లవిజ్ఞాన సర్వస్వమునకు గాని మహాక దానికి గాని యనువాదము గాదు. భరతఖండమునకును ఆంగ్లదేశమునకును సంబంధించిన నవీన విషయము లిం దనేకములు చేర్చబడినవి. ఆంగ్లదేశస్థులములకును, ఆంగ్లమహాపురుషులకును, ఆంగ్లకవులకును సంబంధించిన విషయము లిం దనేకములు గలవు. ఆంగ్ల శాకుంతల నాటకమును గురించి వ్రాసిన వ్యాసమును జదివినపుడు విజ్ఞాన సర్వస్వమును సిద్ధము జేయుటయందు సంపాదకుడు చూపిన విమర్శన జ్ఞానము శ్రద్ధ విదితము గాగలదు. ఆంగ్లవిజ్ఞాన సర్వస్వప్రచురణ మాంధ్రులయందు దుదయించిన నూతనోత్సాహమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. ఆంగ్లమునందు విశ్వవిజ్ఞానమును సమకూర్చి సమకట్టిన లక్ష్మణరావుగారి యుద్యమమున కాంధ్రలోకము సకలవిధముల దోడ్పడవలసి యున్నది. శ్రీమంతులు విద్యావంతులు ప్రజలుతమ శక్తిక్రమ సారముగ సంపాదకుని ప్రయత్నములకు దోడ్పడి విజ్ఞాన సర్వస్వము శీఘ్రముగ బూర్తియగు నటుల సాయపడుట యుక్తము. విజ్ఞానసర్వస్వమును నవలోకించినపుడు సంపాదకునకు దగిన సహాయప్రోత్సాహములు గలవని నమ్ముటకు నిదర్శనములు లేవు. శ్రీమంతులు ద్రవ్యసహాయమును జేసియును విద్యావంతులు వ్యాసములను వ్రాసియును ప్రజలు చందాదారులుగ జేరియును సంపాదకుని ప్రయత్నములకు దోడ్పడిన వారి భారము తగ్గుటకు వీలు గలుగును. నూతనమైన పెద్ద ప్రయత్నములందు లోపములను జూపుట సులభము. విశ్వవిజ్ఞానమున కాద్యంతములు లేవు. అనంతమైన విజ్ఞానమునకు పరిమితిలేదు. లభ్యమైన

జ్ఞానమును ప్రజల కందుబాటుచేయుటయే ప్రాజ్ఞుల ధర్మము. ఆ ధర్మమును శక్తివంచన లేకను నిర్వహించుచు నాంధ్రవిజ్ఞానసర్వస్వమును ప్రచురించుచున్న లక్ష్మణరావుగారి సత్ప్రియత్నముల కాంధ్రలోకము దోడ్పడి స్వీయధర్మమును నిర్వహించునని నమ్ముచున్నాము.

నీటిపారుదల చట్టము.

పాలకులు శనివారమునాడు ప్రకటించిన శాసన సభాకార్యక్రమమునందు నీటిపారుదల చట్టపు ప్రమేయము లేకు. దీనిని బట్టి చెన్నపురి రాష్ట్రపాలకు లీ యుద్యమమును వీరమించిరిని యూహింపవలసి యున్నది. పాలకుల వ్యవహార క్రమము విచిత్రముగ దోచుట సహజము. అధికారులు స్వీయప్రతిభను నమ్మి శాసనమును ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రజలు జమీందారులు సంపూర్ణముగ ననంగీకారమును జెలిపిరి. స్వరాజ్యాదో శనమునందు పాలకులకు దోడ్పడిన జమీందారులు నీటిపారుదల చట్టము విషయమై పాలకులతో ప్రతిఘటించిరి. ప్రజానాయకులు జమీందారుల కనుకూలులైరి. పాలకుల భేదోపాయతంత్రము నిరుపయోగమైనది. ప్రజానాయకులు జమీందారులతో జేరుటవలన నధికారుల ప్రయత్నములు విఫలము లయినవి. జమీందారుల ప్రయత్నములు సఫలములైనవి. రాజ్యాంగవిషయములందు స్వప్రయోజనమునై ప్రధానముగ బరిగణించుట లోకమునందాచారమైనది. జమీందారులు స్వకీయ లాభార్థమై ప్రభుమున ప్రజలతోను శిష్టుల పాలకులతోను ప్రతిఘటించుట, సంభవించినది. పాలకులకు వారి భేదోపాయము సాగినపుడు విజయమును, సాగనపుడవజయమును గలిగినది. సంయోగమువలన బలము, వియోగమువలన దుర్బలము గలుగగల విధమి యుదంతమువలన స్పష్టమైనది. ప్రజాశయములకు జమీందారులు ప్రతిఘటించినను ప్రజానాయకులు జమీందారుల లాభములకు ప్రతిఘటింపకుండుట సమచింతముగ నున్నది. ఏకార్యమునందైనను ప్రజలందరేకీభవించి నపుడు పాలకుల యాటలు సాగవనియును ప్రజలపంతము నెగ్గుననియును ప్రస్తుతము సంభవమైన యుదంతము ధ్రువకరమగుచున్నది. ఆ పాఠమును పాలకులు జమీందారులు ప్రజలు బాగుగ గ్రహించి వారి వారి ధర్మములను నిర్వహించుట వలన వారికిని దేశమునకును మేలు గలుగగలదు. ఈ సందర్భము నందు శాసన సభ్యుల నాయములందు వేసారామేశము పంతులు గారి పేరు లేకుండుటయును వింతగ నున్నది. ఇదియును నధికార వర్గపు తంత్రమైనచో వింత యేమున్నది!

ఆంధ్రోద్యమము-ప్రజానాయకులు.

ప్రజానాయకులచని గర్వపడికి వాడుకులు దిప్పటికిని సాంధ్రోద్యమమును నిందించువారు గొందరుగలరు. వారు ఆంధ్రరాష్ట్రోద్యమాభిలాషులను మృత్యులని నిందించుచు వారి యందు భేదభావమును బుట్టింప బ్రయత్నింప చున్నారు. ఇది యత్యవసరము వారికి లోపము. ఇతరులు తెలివిన రుచింపరు. ఆంధ్రోద్యమ శాశ్వతము పరిణామమైనది, కలిపయ జనాశయమైనది దేశ చరిత్రయను బరికించిన వారలకు విశదమగుచున్నది. ఆంధ్రోద్యమ ఫలము పరిణామముగాని పక్షలాదముగాదు. ఆంధ్రోద్యమమునకు జాతిద్వేషముగాని కులద్వేషముగాని కారణములుగావు. ఇతర కారణములు గనుగొనలేని వాడుకులు మామూలు మాటలతో సాంధ్రోద్యమమును నిందింపట యాచారమైనది. పరిజల లాభమునకై స్వీయాభిప్రాయములను కుఖసంపదలను పరిత్యజించుట వాడుకలక్షణముగాని స్వోత్సాహమైనది. పరిణామముగాని స్వోత్సాహమైనది.

అను సుఖసంపదలను నిరసించు నాయక లక్షణముగాదు. జాతీయమహాసభాసభ్యుల సంగఘటనలను బ్రహ్మచారి లాభముల నాభ్యుదయించి నాయకులు గలరు. ఆంధ్రోద్యమ భూమిలకు అమితమైన నాయకత్వమును నాటింపించుటయును నాంధ్రోద్యమ క్షేత్రముల కంధ్రప్రదేశ్ నాయకత్వమును నాటింపించుటయును నీర కాచారమైనది. లోకమంతయును తమతో గలవనియును తాము లేనపుడు లోకమే లేదనియును తలచుట తటస్థమైనది. ఈదు ర్భావి పోయినగాని నాయకులు ప్రజాశక్తిములను గ్రహించుటకు గాని వారి క్రిస్థాపనములను ప్రజాశక్తియునుకై వినియోగించుటకుగాని వారికి సామర్థ్యము గలుగ నేరదు.

టంకెశాల, బంగారు నాణెములు.

బొంబాయి యందుగల టంకెశాలయందు బంగారు నాణెములను వేయటకు పాలకు లంగీకరించుట సంతృప్తికరము. ఇరవదేండ్లనండియును నీ ప్రయత్నమును బూనుటకు పాలకులు సాహసించలేదు. రూపాయలకును సవరణలకును గల మార్కపు ధరను నియమించిన ఖాళీలకు పంచాయితీ సభ భోజనాంధమునందు బంగారు నాణెములను వేయటం యవసరమని తీర్మానించెను. కాని యాంగ్ల ధనాగారముల యొత్తిడి వలన నా తీర్మానము వాడుకకు రాకుండెను. హైందవ వర్తకులు బంగారు నాణెములను వేయటకు పాలకుల నభ్యర్థించినను పాలకులు వాటిప్రారంభమున వెడచెనని చెట్టిరి. యథావసరమువలన నీమార్పు సహజముగ గలిగినది. భరతఖండమునందున్న మైన బంగారును నింగ్లాండునకు బంపుటయును తిరిగి సవరణలను దిగుమతిచేయుటయును వ్యవప్రయా సోపేతముగ నున్నది. జ్యోతుల నాకాసంహారతంత్రమువలన నీయూచారము సవరణకావలసివచ్చినది. ఆస్ట్రేలియా ఆఫ్రికా ఇండియా దేశములందున్నవగు బంగారును సవరణలకుగ హిందూదేశము నందు వేయటవలన బంగారును సముద్రముపాలు గావలసిన భయము తొలగుచున్నది. గ్రేటుబ్రిటనునకును భరతఖండమునకును లాభము గలుగుచున్నది. యుద్ధావసరముకై స్థాపితమైన బంగారు టంకెశాల యధాంతరిము సయితము నుద్ధరముగ భరతఖండమునందుంచునని నమ్ముచున్నాము.

దెబబాడ - ప్లేగుబాధ్యము.

దెబబాడ ఆంధ్రదేశమునకు మధ్యస్థముగ నున్నది. పట్టణము రైలుమార్గములకు కాలవలకు మోదల్చియునుటచేసి యనునను వేలకొలది జనులకు లాభభోజనము స్థానముగ నున్నది. దెబబాడయందు ప్లేగుబాధ్యము పాతుకొనిన తెలుగు దేశమునందుండుటకు సులభముగ వ్యాపించును. ఈ క్షరమున విశాఖపట్టణమునందును పడమట నైజామురాజ్యము నందును ప్లేగుబాధ్యముగలదు. దెబబాడలోని కివాలయము విధిచుండి చెన్నపురికివచ్చిన ఒకమార్వాడి ప్లేగువలన మృతికొనినటులు తెలియుచున్నది. ఇంకొక మార్వాడి తెనాలియందు మృతికొనినటులును విశాఖపట్టణమునందు వచ్చిన కొంతటి ప్లేగు వలన చనిపోయినటులును తెలియుచున్నది. ఇట్టి దుష్ప్రితి యందు పురపాలక సంఘము వారు వెంట నె బాధ్యము నాపుటకు తగిన ప్రయత్నములను జేయవలసి యందును. పురపాలక సంఘమువారి యందు గల యంతఃకలహముల వలనకు దుష్టలయతముగ నున్నది. పాలకులు గోరింటలు లభికారాధ్యక్షుని కయమించుటకు సభ్యుల యందు సభ్యుల గలగలేదు. గత సంవత్సరమునందు దెబబాడ యందు ప్లేగు బాధ్యము తలయెత్తిసపుకు పురపాలకాధిపతి వెంటనే బాధ్యమును రూపుమాపెను. పురపాలన సభ్యులు ఆరోగ్యకాపాధికారులు తగిన శ్రద్ధకు వహించి వెంటనే ప్లేగు బాధ్యాంకురములను రూపుమాపుటకై ప్రయత్నించుదురని నమ్ముచున్నాము.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రము - కర్ణాటకులు

కర్ణాటక సభాపక్షమున భార్యాదయం దొక సభ గూడినది. ఆ సభయందు గొ. బ. వరసింహేశ్వర శర్మగారు కోరినటులు భరతఖండమును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రభాగములను విభజించుట న్యాయ మనియును కర్ణాటక దేశమును ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నిర్మించుట ధ్యమనియును తీర్మానింపబడినది. కీమలానైనను కొంతమేలుగలుగుట ప్రకృతిధర్మము. శర్మగారి తీర్మానము వలన నాంధ్రుల కాకాభంగము గలిగినను కర్ణాటకులు మేల్కొలుపుటకు దోడ్పడినది. భరతఖండమున కంతకును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాన్నిధాంత తత్త్వము నుపదేశించుట కాంధ్రులు కంకణమును గట్టుకొనుట స్వలాభమునకై కాకను మౌజుదేశహితమునకును నవసర మగుచున్నది.

జంతుప్రదర్శనము

చెన్నపురి జంభానా ప్రదేశమునందు గలించిన తనివారమునాడు జరిగిన జంతు ప్రదర్శనము జయప్రదముగ కొనసాగినది. మంచి జట్కాగుట్టుమునకు దేవరాజులనాయకుడు గారికిని కోటిబండి గుట్టుమునకు మెహిడి హుస్సేను కంపెనీకిని కోడిపెట్టలకు బులుమోగుగారికిని కురునాథుడు కుమారరాజుగారికిని బహుమతు లొసంగబడినవి. గలించిన మూడు సంవత్సరములందును జీవహింసా నివారణ సంఘమువారు 18 నుండి 14 వందల జీవములకు హింస కారణములను బహిర్గతము చేసిరి. ఈ బాధా నివారణ కారణములను పరికించి నపుడు సంఘాపయోగము విడిచి మగచుచ్చుది. కురునాథుడు కుమారరాజుగారు పండి రాజవంశజులు జంతుసంతక్షణ సాధనమునకై కాలమును వినియోగించుటయును జేశ్ జేయమునకు కుభసూచకము.

జాతీయదర్శకోపదేశసంఘము

చెన్నపురి రాష్ట్రమునందలి దక్షిణ మండలములందు జాతీయ మహాసభాదర్శములను వ్యాపింపజేయుటకై సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు సక్రమమున దొరస్వామి అయ్యరు గారులు మొదలగు నాయకులు వివిధపట్టణములందుపర్యాయములనుచుట కంగీకరించిరి. తమిళ మండలములందునతే నాంధ్రమండలములందును నాంధ్రనాయకులు జాతీయ మహాసభాశక్తిములను ప్రజలకు పరిచేయుటకై ప్రయత్నములను జేయుట తోర్పాటు అను జేయదురని నమ్ముచున్నాము. ఈవిషయము 17న తేదీని దెబబాడ యందు గూడగల స్థాయిసంఘము నందు విచారణి యాంశముగ నుండుట సమంజసముగ నుండును.

స్థానిక వార్తలు

(1)

క్రాంతిబాల్లిస్తరు: ఇటీవల దల్లికనందు బాల్లిస్తరు పరీక్షయందు కృతార్థు లయి వచ్చిన కృష్ణామండలనివాసు లగు కాపల్లి ఘంటంరాజుగారు నేటిదినము హైకోర్టు బాల్లిస్తరుగా నంగీకరింపబడిరి.

సారాయి కండుట: కోలారులో కొనపేటయందు ఆలిసాహేబును వాడు సారాయిరి కందుచున్నాడని తెలిసి కొని సాల్వసోలీనువారు వారి న్యాయమును పోవాచేసిరి. 8 నీసాల సారాయి వారిఇంట బయలుపడినది. కోలారు స్పెషలు పోలీస్ట్రీటుగారియొద్ద ఆలిసాహేబుయొడ కేసుచేయబడినది. కేసునిచారణ పూర్తియై ఆలిసాహేబునకు మూడు మాసములు కఠినకీర్తి విధింపబడినది.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ:

మొన్నటి సాయంత్రము మహాసభాసమందొరమునందు జరిగిన కాంగ్రెసు ఉద్యమవ్యాపక సంఘ సభయందు తిరునల్వేలి, పొట్లాట్లు, కల్లికోట, కంజీరము, ఉత్తరాగ్రాటు, చెంగలపట్టు నేలం కృష్ణగిరి మండలములందు కాంగ్రెసు ఉద్యమ వ్యాపనముకొఱకు రి గురు విద్యారంతు లగు ప్రముఖులు నిర్ణయింపబడిరి. వీరు 15 దినములలో తమకు నిర్ణయింపబడిన ప్రదేశములందు కాంగ్రెసు ఉద్యమ వ్యాపనమును నుగించెదరు. వీరేగాక కల్వణసుందర మొదలియారుగారును వరదరాజులనాయకు గారును తిరుమనాపల్లి తంజావూరు జిల్లాల యందు సంచారము చేసి ఉద్యమవ్యాపనము చేయుటకొఱకు ప్రార్థింపబడుదురు. ఉద్యమవ్యాపకకార్యముకొఱకు ఇంకెవ్వరైన కావలసియున్నయెడల కాంగ్రెసు ఉద్యమ వ్యాపనసంఘమునకు చేరిన టి.వి. ముత్తుకృష్ణయ్యరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయము: ఈ నెల 5 వ తేదీ మధ్యాహ్నము నెనెలుసభ జరిగినది. వాణిజ్య వ్యవసాయ పారిశ్రామిక విద్యలకు నేర్పుటకు గూర్చిన తీర్మానము చర్చింపబడినది. ఆ సంబంధములకు పత్రికలును యూనివర్సిటీ కమిషను వారికి పంపదగును. 18-7-18 తనివారమునాడు మధ్యాహ్నము వరకు డి.సి.సి. గూర్చిన చర్చ ను నిలువదగునని ఢిల్లీక్షేరాసుగా రుపపాదించిరి. ఆ విద్యలకు నేర్పుటకు గూర్చి తీర్మానములో కనరింపబడిన రీతి నమరతుల చిత్తును తయారచేయుటకు నెనెలు సభలో 9 మంది సభ్యుల నొక సంఘముగ నేర్పనడగునని 50 గురువాన దెబ్బగా రుపపాదించిరి. మూడు కార్యములక్రిత మీ విషయము చర్చింపబడినది. ఇప్పుడు చాలమంది ప్రముఖులు దానిని గూర్చి అభిప్రాయములను తెలిపిరి. కానసంఘము నేర్పరచిన వారిని పరికిలంప వీలగునని గొ. వైసు ఛాన్సలరుగా రనిరి. 15 గురువానుగాని తీర్మాన ముపాదించ బడినది.

వృత్తాంతములు

కర్ణాటక మెట్టను గాఢి: వీడుకొలుపు: ఆయోధ్య తాలూకాదార్లందరుచేరి మెట్టను గాఢి గౌరవాధ్య మొకవిందు చేసిరి. నేటిదినమున నవాబు ఫలితిలిఖాను గారును, 14 తే. బలరామపురము వనరాజువారును వారికి విందుల సేసరింతురు.

పారిశ్రామిక సంఘము: సంఘము నాడును బర్మా రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులును 9-వ తేదీని, రాష్ట్రీయ పారిశ్రామికాభివృద్ధికి సంబంధించిన దృగల బ్రాహ్మణుల గారి తేలి చర్చిత మయ్యెను. వాణిజ్యరీత్యా లాభకరముగ నుండునన్నివిధ శ్రమలను దొరలనువారు నెలకొల్పు వలసిన దని బ్రాహ్మణు గారు సూచించుచున్నారు.

నవారస ధర్మ మహాసభ: మహాసభవారును, సనాతన ధర్మ సమ్మేళనమువారును కలసి జగద్గురు శంకరాచార్యుల వారి యాధిపత్యము క్రింద సభ యొనర్చిరి. ఆచార్య సంఘాధ్యక్షులగు గొ. పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగుదు, సభ యొనర్చిన యుద్దేశములకు వివరించుచు, గత 12 వత్సరముల యందును మహాసభవారిని ర్చిన కార్యములను వ్యక్తపరచిరి.

చిత్తూరు జిల్లాశ్రీ నారాయణవరమునందు యొకవిలేజిరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: ఈ యూరియందలి ఆంధ్రప్రముఖు లొకరు కడచిన 6 వ తేదీ భృతలకుందు కై రామండల మొవన్దితులనుగూర్చి గంధిగా రొకసన యువశ్యాసమును చూచినతోడనే బాధితుల యువయోగముకొఱకు 5 రూ. లను గాంధిగారికి మనీయాద్యుచేసి ఆ ప్రయచోజనుల కంపెనీకిమా గదర్చుకులైరి. ఆంధ్రమహాజనులు తదయోదార్థమునుజూపి కై రాజ్రాట్లల బాధలశాపుదురుగాక.

“దేశముమహాసభ తరుఫున ఇంగ్లాండునకు బోత్తి రాయబారపు సభ్యుల నేర్పరుచుటకై గత దేశము మహాసభ వారిచే నేర్పరుపబడిన ఉపసంఘమువారికి, ఆంధ్రమండలముల పక్షమున ఇప్పు ప్రతినిధులలో ఒక్కొక్క నీతారాయ్యుగారిొకరుగా తప్పక నుండవలెనని ఈ కమిటీవారు నిఘాతముచేయుచున్నాడు”. అను నీతీర్మానమును 17 తేదీని దెబబాడలో జరిగిన గంధిపు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క సభలో జన్మకు తెచ్చుటకై కార్యదర్శి కొలడ వెంటటప్పుయ్యగాకు, కే. కేశరామకృష్ణరావుగారి వలన కోరిబడియున్నాడు.

ఒక విచిత్రవృత్తాంతము

తిరుపతి వేంకటాచలపతి సాక్ష్యము నిచ్చుట.

నూతన ఒక పక్షము దినముల క్రిందు ధర్మశ్రీ డిస్ట్రిక్టు ముసముకోర్టులో 85/17 వ కేసునందు మొదటి ప్రతివాది తిరుపతి వేంకటాచలపతిని తనసాక్షిగా పేర్కొని ఆతనికి సమ్యులను జూరీచేయంప కోర్టువానికి అడ్డీ పెట్టుకొనెను అట్టి వివరీత చర్యలనుచే పీలు కాదని ముసము గారు అడ్డీని త్రొసి వేసిరి కాని తిరుపతి వేంకటేశ్వరులు స్వయముగ కోర్టులో సాక్ష్యము నీయవచ్చుచున్నా రని డివిగా కదంచి కలిగెను. కేసు వాయిదా వేసిననాడు ఈ విచిత్రమును చూచుటకు మట్టుపట్లు గ్రామముల నుండి వేల మంది జనులు వచ్చి కోర్టునందు మూగిరి ముసముగా రెండులకో కేసుకు ముస డిదినమువను వాయిదా వేసిరి. ముసమును కోర్టు అవకణము నందు జనులు క్రిక్కిరిసి యుండిరి. వాదిసాక్షులు పీలువబడి పరిక్షింపబడిరి. వాది తనపు సాక్షులందరును పరిక్షింపబడిన వెనుక ప్రతివాదితనపు సాక్షుల పరీక్ష యావంధయెను. మొదటి ప్రతివాది తనపు సాక్షులకు పీలువుదని కోర్టువా రాజ్ఞానింప ప్రతివాది ఒకపక్షమున వారికేములను తాంబూలము నుంచి కమ్మారము వెలిగింది “వేంకటాచలపతి” యని యాడు సారులు పీలితెను కాని ఎవ్వరను పలుకలేదు. కోర్టువానుచేత పీలిపింపుదని ఆతడు ప్రార్థింప కోర్టుజవాను వేంకటాచలపతిని పేరునెట్టి పిలిచెను. ఇది జరుగునంతలో కోర్టు నడికప్పుచుండి కోర్టువారి ముందట గులాబిపువ్వుదళములు పర్చించెను. ఆటకు నున్నవా రెండులును గో.ం.వ.మ సర్పరణము గావించిరి. అని ఆ నాడు కోర్టులో నుండి విచిత్రమును నేత్రోత్సవముగ జూచుచుండిన ధర్మశ్రీ. పీదరు ఒకరు వ్రాసిరి.

విరోధామహాసంగమము

(వైరులు ఏకమై.)

ఇంగ్లండు

అంతర్గ్రామికోపద్రవము.

ఆగట్టు మానమున నశించును.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—ముందు మాడుమానముల యందును, మనకున్నవైరులనుగ నుండునుగాని మనమామూను మానముల నెట్లకో గడిపితిమిని అంతర్గ్రామికోపద్రవము ఆగట్టు మానముతోడ నశించగలదని హెచ్చరికమున నుపన్యసించుచు అధ్యక్షులు జల్లికోశభవనమున నున్నారు.

ఆహారపదార్థపురిపాలనము.

వారపు అలవెన్సు

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—వారమునకు 15 పెన్సుల విలువ గల మాంసమునకు బదును. కోళ్లు, చెవులపిల్లులు మున్నగు మాంసమును 5 పెన్సులు కొనకొనుటకు మాంసపు చీట్లుగల వారికనుచుతి యొసగబడునని పరిపాలనోద్యోగి తీర్మానించెను.

ఓటుధాన్యము నుపయోగించుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—మునుష్యుల ఆహారమునకు తప్ప ఓటుధాన్యమును పిండి మున్నగు వానిని మరియే యితరకార్యములకును ఉపయోగించునాదని ప్రకటిత మయ్యెను.

వైమానికులకు గౌరవములు.

లండను ఫిబ్రవరి 8:—వాగ్దాహమువా రిటుల ప్రకటించుచున్నారు. లండను నగరమునకు శత్రు విమానము లేకెంచి ముట్టడించిన సమయమున పరాక్రమమును జూపిన కెప్తాను చాక్లెట్లు, కెప్టెన్లు బాంబు గాడ్లకు, మిలిటరీ క్రాసు లొసగబడివి.

బ్రిటిషు విమానములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:—గత వారమున మేము 15 విమానములను నేల గూల్చితిమి. ఒక దానిని పాడుచేసి పార దోలితిమి. మా విమాన మొకటి కనుబడలేదు. అని బ్రిటిషు వారు ఇటలీ నుండి ప్రకటించిరి.

మెసపొటేమియా వీరులకు బిరుదములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:—మెసపొటేమియా యుద్ధమున కొర్రమునుజూపిన వారలకు బిరుదములు వెక్కు లొసగబడి నవి. బ్రిగేడియరు, జనరలు జె. డబ్ల్యు. మావున్సుగాకి సి. బి., హెచ్. డబ్ల్యు. వెలిగారికి కె. సి. ఎం. జి. సి. జె. హాకరు, సర్దను జనరలు ఎ. బి. థెన్సిన్సాపు పాల్లకును, క్లౌలులు ఇ. హెచ్. కోల్, జె. హెచ్. జల్లెటు, ఎల్. హెచ్. క్విస్సె, కెప్టెన్లు కల్లులు ఎ. ఎల్. బాకలు గార్లకు సి.బి. బిరుదము లొసగబడినవి.

మిలిటరీ క్రాసులు.

డి. ఎస్. బి. బిరుదములు మున్నగునని పలువురకొసగ బడినవి.

సైనికబల సూచనములు.

క్లౌలుకు కార్మికుల భావము.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:—జనవరి 80 వ తేదీని గ్లాస్టానగ రమున వర్తక సంఘముల ప్రతినిధులు సమావేశమై దొరతనము వారి కొనిగినగడువు నిన్నటితోడ సంశయమొక్కదు. కాని క్లౌలుకు పరిసరములయందు దెబ్బ కట్టును గానరాక యున్నది. నేటిదినమున మరలసభ జరుగును. సాంఘికవాదు లగు ఆదో శని కారుల బోధనలు కార్మికుల కెక్కలేదు. కనుక కట్టు గట్టకలెన దని వై సభయందు బోధనము జరుగదు.

శత్రుసేన లొకస్థానమును ముట్టడించుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:—ఫీల్డుమాన్స్ హేగు గారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— సెంటుక్వంటిను, వాయవ్యభాగ మున నుండిన యొకస్థానమును వైరిసేన తెదిరించినది. మామైరుకు బిరుదము గానరాల్సి. బాపము కేరెదిబ్రోడ్మన్ వైరులు ఫిరంగులను గాల్చిరి.

వైరుల కావలిదళములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:—తెన్నన వత్తరభాగమున వైరులయొక్క కావలిదళములు విరివిగ సంచరించు చున్నదని మాన్సు హేగు గారు తెలియజేయుచున్నారు.

ఆంగ్లేయుల ప్రకటనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:—ఆర్యాను వాయవ్యభాగమున నుండు పంపులను సమీపించ వైరులు యత్నించిరి. మరికొంతసేన ఆపి పరిసరమున ముట్టడించెను. ఉభయవైరులు విశేష మగు నష్టములను పొందినవి. మామైరుకు జొకడు గానవచ్చుట లేదు. బ్యులెకోనకును స్కార్పుస్దికిని నడుమనున్న తెన్నన వత్తరభాగమునను, ఈవైరు యాకాన్యభాగమునను శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చిరి.

గొనలొ పరిసరమున ముట్టడించుట

లండను, ఫిబ్రవరి 10:—కందకపు ఫిరంగులను ప్రయోగించుచు, ఆ మరుగున గొనలొ పశ్చిమ భాగమున వైరులు ముట్టడించిరి. మామైరుకులలో 5 రు గానవచ్చుట లేదు. హేలోట్టెన్ ఆరణ్యపరిసరమున వైరులు ఫిరంగులు గాల్చుచున్నారని మాన్సు హేగుగారు ప్రకటించిరి.

ప్రాగు

పరాసు వారు శత్రువులను తరుముట.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:—పరాసువారి ప్రకటనము:—చెమిను డేసు డేప్సుకుత్తరమునను తీవ్రమగు వ్యయవరు రంగమునను శత్రువులు కొద్దిసేనలను తలపడె యత్నింపగా మేము తరిమితిమి, మ్యాజుకు వుడితట్టునను వాడైన నందును ఇరు వీడులవారును ఫిరంగులను కాల్చిరి.

వెర్దెనొద్ద తీవ్రమగుపోరు.

యాటరు విలేభకును పరాసు రంగమునంకినిన్న నిలుల తంతివార్త నంపెను. జర్మనులు వెర్దెను రంగమున 1916 వ సంవత్సరమునందు తలపడిన రీతిసే తీవ్రముగను పట్టుదలతోడ ను తలపడుచున్నారని గతవారమున మ్యాజుకుడిభాగమున తీవ్రమగు పోరు జరిగింది. అనదినమున శత్రువులు చాలమందిని గోల్పోవుచు తరుమడుచున్నారని వారి కెట్టిలాభమును కలుగుటలేదు. బనేరియా హేకుహ నోవేయా సేనలీ అనన్యుండనమున హేచ్చుగా కనబడుచున్నవిగాని సేనలు మాసేనాపంక్తికరత్నన రాగలిగి యుండలేదు. పోయిలనులు కందకముల నుండి ఎగిరి శత్రువులను బహిరంగ స్థలమున తుపాకులతోను బాంబులతోను మార్చుని వెనుకకు తరిమిరి. మరికొందరు మాసేనలను దరిమిగలిగినంతసే మేము తరిమి చేసితిమి. ఈ అనన్యుండములవలన పరాసు సేనల కధికోర్కా హమును అధికవిశ్వాసమును ఆంత్యానన్యుండనముక కత్యాతు రతయు కలిగియున్నది.

ఫిరంగులయుద్ధము

లండను, ఫిబ్రవరి 10:—మాంపేను నందును మ్యాజుకు వుడితట్టు నను ఫిరంగులు కాల్చబడెనని గతరాత్రిపరాసువారు తెలిపిరి.

మిత్రమండలి - అపకృష్టపదార్థములు.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 8:—అపకృష్టపదార్థములను గూర్చి మిత్రమండలివారికి కరారు నామా జరుగుట అవసరము. మనము పృథివీకాల ఆర్థికసంఘము నేర్పరుచు వారముగాము; గాని మన అంగడులు మన స్వాధీనముననే యుండుటయు మన అపకృష్టపదార్థములను మనకును మన మిత్రులకును విత్రోధావము గల రుట్టుకులకును మాత్రమే పంపుట కధికారమును కలిగియుండుటయు నత్యవసరమని సెంటుసభలో వాడిజ్య మందిరి నుడితెను.

అపకృష్టపదార్థ బాలమే శత్రువులకత్యధికమగు పెరవును గొలుపు అధికస్థానమై యున్నది గాన వానినుండితీసు గలిగినంత లాభమునుతీయుట కేర్పాటు చేయవలెనని దొరతనమువారిని కోరుటకు సెంటువారు తీర్మానించిరి.

యూరప్

తూర్పు రంగమునందలి జర్మనుసేన.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:—తూర్పు రంగమునండి పశ్చిమ రంగమునకు సేనలను పంపగూడదను మరతుగల తాత్కాలిక సంధిపత్రమును జర్మనులు డిశంబరు నెల 15 వ తేదీని రష్యా వారికి వ్రాసియిచ్చిరి. అటుపిమ్మట 7 దివిజనుల నటనుండి పశ్చిమరంగమునకు పంపిరి. అని వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

జనరలు బ్రుసిలాపురు పట్టుకొనుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—మాస్కో సోవియటు సభవారి ఆజ్ఞానుసార మచట జనరలు బ్రుసిలాపురు పట్టుకొనిరిని కోవెను హేగును నుండి,తంతివార్త వచ్చినది.

బొల్షివిక్కులు.

మిత్రమండలి

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 8:—పెట్రోగ్రాడునందలి మిత్రమండలి రాయబారుల నందరిని బొల్షివిక్కులు తరిమివేసిరి వారు స్వీడనుసరిహద్దునకు పోవుచున్నారని ప్రాకుహమునందలి అమెరికా రాయబారి అమెరికా దొరతనమువారికి తంతివార్త నంపెను.

ఫిన్లెండునందు ప్రజా కలహము.

స్టాకుహము, ఫిబ్రవరి 7:—ఫిన్లెండులో ప్రజా కలహ మత్యధికముగా నున్నది. హెల్సింగి సభ్యునందలి ప్రముఖులను 20 మందిని హత్య చేసిరి. అను దినమున సాత్తులను సేరిలను తగులబెట్టి దోచుకొనుచున్నారు. సైరుతిని నిరాయుధులను వధించుచున్నారు. కెమి, టార్పియాలను పట్టుకొనుట వైటు గార్డులకు చాల లాభకరమని వైటుగార్డులు నాసానుండి ప్రకటించిరి.

బెస్టు లిటోవిక్కు సంధిసభ.

లండను ఫిబ్రవరి 10:—పోలెండుపక్షమున నిలచుటకు దుష్టపాతి కెట్టి యధికారమున్నదను విషయము చర్చింపబడినదిప సభ ముగవారమునకు విరమింపబడెను.

కోసక్కులు బొల్షి విక్కులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—బొల్షివిక్కుల వైకేగుటకు 80000 మంది కోసక్కు వైనికులను జనరలు ఎలెనాపు గారు సిద్ధరచినందున కోసక్కు నాయకత్వమును ఎలెనాపు గారికికొరకు జనరలు కెలేడినుగారు వదలివేసిరి. వారిద్దరికిని అభిప్రాయభేదము కలిగినందున కెలేడిను కనబడకుండ పోయెను. 40 నేల మంది కోసక్కు యువజనులు బొల్షి విక్కుల కను కూలురిని తెలియుచున్నదని పెట్రోగ్రాడునుండి విలేభకుడు మైముస్త్రికకు వ్రాసెను.

పెట్రోగ్రాడు వీధులలో పోరు.

మతావేశకులు హేచ్చుచుండి గుమిగూడిన పిచ్చుట త్రాగుబోతుల దారుణకృత్యము లత్యధికముగ జరిగినవి. ఆయుధపాణులగు మూలిజనులు 500 మంది సారాదుకాణములను దేవళములను ఇండ్లను దోచుకొనిరి. వారు వీధులలోబడి నగలవర్తకులను ఇతరుకాణ దారులనుగూడ దోచుకొనిరి. వారిని పారదోలుటకు సేనలువచ్చినవి. సేనలకును దోపిడిగాండ్రకును పోరుజరిగినది 120 మంది చనిపోయిరి.

వెలస్టిను రంగము.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:—ఆదివారమునాడు మిస్కో దగ్గర నున్న కిరీతుల వైని మా విమానములు బాంబులను వేసెను. 87 బొట్ల బాంబులు తగిలినవి. సోమవారము నాడు మరల నచటనే 1900 పానుల బాంబులను వేసెను. 87 బొట్ల తగిలినవి. మా విమానము లన్నియును తిరిగి వచ్చినవి. హేడాలోని అరబ్బులు జనవరి 28 వ తేదీని 11 తురుష్కు పటాలములను తరిమిరి. నాలుగువందల మందిని హత మొనరించిరి. 800 మందిని 2 కొండ ఫిరంగులను 18 మరఫిరంగులను 800 తుపాకులను పట్టుకొనిరి. శత్రువులు టవైలు వత్తరముగ 11 మైళ్ళ దూరమువరకు పారిపోయిరి. జనవరి 28 వ తేదీని డెడెడికి తూర్పున అరబ్బు లొక తురుష్కు సేన నోడించిరి. అసేనలో 40 మంది తురుష్కులు మాత్రమే తప్పించుకొని పోగలిగిరి. 60 మంది తురుష్కులు పట్టువడిరిని అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఉక్రెయిన్ సంగీతం

అంశం, ఫిబ్రవరి 8:—జర్మనీకి చాలా పశ్చిమమున ఉన్న ఒక చిన్న దేశము ఉక్రెయిన్. ఇది చాలా గొప్ప విషయము. దీని ననుసరించి చాలా ముఖ్యవిషయములు జరుగ గలవు. నిలవమున్న ధాన్యమును సామగ్రులను రాబట్టుకొనుటకు వీలుచేసి కొనుటయును రష్యా దక్షిణ భాగముతో రాజకీయ వాణిజ్య సంబంధముల సేర్పరుచుకొని ముందుచేయబోవు పన్నాగములకు స్థావరమును కల్పించుకొనుటయు జర్మనుల సంకల్పము. బోల్షివిక్టుల నోడించుటకు సేవలను తోడుపంపెదమని ఉక్రెయిన్ వారికి జర్మనులు వాగ్దానము చేసిరినిగాని తెలియుచున్నది. సేవలనుచూపి వెరపించి రుమేనియావారిని సంగీకరింపజేయవలెననియు, రష్యా ఉత్తరభాగమున బోల్షివిక్టుల యుద్ధమును హానికరముగ నున్నదిగాన దానినడగించుటకు రుమేనియావారిని నియమించవలెననియు నిటీవల తెల్లనుల జరిగిన సమావేశమున నిశ్చయించ బడినదని గూడ తెలియుచున్నది. గాని ఉక్రెయిన్ నందంతయు బోల్షివిక్టులే అధికారమును కలిగియున్నారని యిటీవల ప్రకటింప బడినదిగాన ఉక్రెయిన్ దొరకను వారేమి చేయగలరను విషయమును మామ్రె జర్మనులు సరిగ్రహించి నట్లుగపడదు.

సంగీత ప్రయత్నమున సంతకములు.

కొమెన్ హేగను, ఫిబ్రవరి 9:— జర్మనీవారికిని ఉక్రెయిన్ రాజుకును జరిగిన సంగీతములలో సంతకములు చేసినారు. ఇది చాలా గొప్ప విషయము. దీని ననుసరించి చాలా ముఖ్యవిషయములు జరుగ గలవు. నిలవమున్న ధాన్యమును సామగ్రులను రాబట్టుకొనుటకు వీలుచేసి కొనుటయును రష్యా దక్షిణ భాగముతో రాజకీయ వాణిజ్య సంబంధముల సేర్పరుచుకొని ముందుచేయబోవు పన్నాగములకు స్థావరమును కల్పించుకొనుటయు జర్మనుల సంకల్పము. బోల్షివిక్టుల నోడించుటకు సేవలను తోడుపంపెదమని ఉక్రెయిన్ వారికి జర్మనులు వాగ్దానము చేసిరినిగాని తెలియుచున్నది. సేవలనుచూపి వెరపించి రుమేనియావారిని సంగీకరింపజేయవలెననియు, రష్యా ఉత్తరభాగమున బోల్షివిక్టుల యుద్ధమును హానికరముగ నున్నదిగాన దానినడగించుటకు రుమేనియావారిని నియమించవలెననియు నిటీవల తెల్లనుల జరిగిన సమావేశమున నిశ్చయించ బడినదని గూడ తెలియుచున్నది. గాని ఉక్రెయిన్ నందంతయు బోల్షివిక్టులే అధికారమును కలిగియున్నారని యిటీవల ప్రకటింప బడినదిగాన ఉక్రెయిన్ దొరకను వారేమి చేయగలరను విషయమును మామ్రె జర్మనులు సరిగ్రహించి నట్లుగపడదు.

అమెరికా

టస్కానియా నౌకను ముంచుట.

తీరమున ఛేరినవారు తెలియజేసిన సంగతులు. అంశం, ఫిబ్రవరి 8:— తీరముననుండి టస్కానియా నౌక 10 మైళ్ళ దూరమున నుండగ నౌకకు టార్పిడో తగు లాగినదని రైటు వార్తాస్థానమునకు తెలియవచ్చెను. అమెరికా సైన్యము ఓడ తట్టిన బాదులు తీర్చి నిలిచి బాపీయ గీతములు బాడెరియు, అందులకు రాజాగారిని దైవము సంతోషించు గాక యని నావికులు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరినియు తీరమును రిన వ్యక్తులు చెప్పుచున్నారు. పడవలను దింపుట కవకాశము లేకపోయెను. కొన్ని పడవలు తలక్రిందులుగుటచే ముప్పు మరణించిరి.

అమెరికాయంతోగి యొక డిల్లు చెప్పుచున్నాడు:— మా యెన్నికైన నికులలో స్వల్పసంఖ్యాకులను మాత్రము జర్మనీయులు నష్టప్రదించి గాని వారికృత్యములన అమెరికావారికి కౌద్రుంధకమైనది. సమయము లభ్యమైతేదేన పగ దీర్చుకొందురు. ఓడయందెట్టి కలకరమును గానరాదయ్యెను. రోగ బాధితులగు నిరువురు వ్యక్తులను కుర్రతముగ్ధుడవలయుండు ఛేర్చిన చెప్పినచో కార్యము లెంత క్రమము దప్పక సాగినది యు వ్యక్తము కాగలదు. సముద్రపుగాలి మున్నగువానివలన కొందరు, నీటియందు మునిగిపోయి కొందరు అనువుల బాసిరి. ఒక బల్లచెక్కవై రియ కట్టుబడి యుండిరి. బల్లచెక్కను పడవదగ్గరకుతీసి చూచునది, వీరిలోనిరువురు మిత్రము సుఖివులయి యుండిరి. ముప్పనియ్యార్డుతోడ రంధ్రములు గల యొక పడవయందు సేన పర్యాణమొనరించితిరి. పడవ లోనికి మొలబంటి నీరు వచ్చునంతక మాకెవ్వరును గాన రావైరి. ప్రాణసంక్షోభపు పటకాలను ధరించిపలువురు ఓడలోనుండి సముద్రమున కురికిరి. చీకటిలో వారదృశ్యులగుట వలన పలువురు చనిపోవుట తలకొనెను.

నష్టముల జాబితా

అంశం, ఫిబ్రవరి 8:—టస్కానియా నౌకయందుండు వారిలో 2235 మంది బ్రతికియున్నారు. 166 రు గానవచ్చుట లేదు. ఇంతవరకు 126 శవము లొడ్డునకు కొట్టుకొనివచ్చినది.

ఆంగ్ల నౌకా దళముల కొళలము.

ఆంగ్ల అమెరికావారు క్లాఫించుట. అంశం, ఫిబ్రవరి 9:—విద్వాంసు దేశపు శత్రు ఫలమునందైన యొక విశేషము డిల్లు తెలిజేయుచున్నాడు:— ఆంగ్లయుల డిప్టోయరుల కొళలమును అమెరికావారు విరివిగ

పొగడుచున్నారు. టస్కానియా నౌక యుగలాడుట కారణం భింపగ నే పలువురు సిపాయిలు గమనములోని కురికిరి. కం దలకొని యుముకుటకు సంక్లిష్టయై యుండ, ఆంగ్లయుల డిప్టోయరుల కొళల నౌక ప్రక్కను నిలచిపలువురును సంరక్షించెను. మొదటి డిప్టోయరు మరలిన యుద్ధక్షణమున వేరొకటి టస్కానియా ప్రక్కను నిలచెను. అకస్మికముగ నీ నౌక లేతెంచుట జూచి, అమెరికా సైనికులు నిగ్రాంతపోయిరి. సంధ్రమ ముఖమింప పలువురు డిప్టోయరు లోని కౌశాల్యక నారంభించిరి. డిప్టోయరులు సంరక్షించగ మిగిలినవారి నందరిని ప్రాలరులు కొన్ని తమలో నెక్కించుకొనినది. ఆంగ్లయులు అతి త్వరితముగ తమ నౌకాదళముల నడపించి యున్నారు. ఆంగ్లయుల నావికా కొళలము కొనియాడదగియున్నదని అమెరికను లనుచున్నారు. డిప్టోయరులు అమెరికా సైనికులను గాపాడ నారంభించినతోడనే వైరి జలాంతర్గామి యొందు ఏక ముహూర్తమున మూడు టార్పిడోలు కదలినది ఆంగ్లయులతి కౌశల్యక నుండినయవలన టార్పిడోలు వారి దారి నౌకలకు తగులలేకపోయెను. అనంతరమున నాంగ్లయుల జలాంతర్గామిని ముట్టడింప నారంభించిరి. క్రేతు జలాంతర్గామి మునిగి పోయెను. ఆంగ్లయులకు వెరచి, మరల నది సముద్రముపై తేలుట గానరాదయ్యెను. నిన్నటిదినమున 24 శవము లొడ్డునకు కొట్టుకొనివచ్చినది. చనిపోయిన వారిలో గుర్తించుట కవకాశములేని హేతువును వారల నందరి మెకే ఫలమున పూడ్చిరి.

వైరికులధికముగ చేరుచుండుట.

న్యూయార్కు—టస్కానియా నౌకను జర్మనీయులు ముంచినందున అన్నిఫలముల యందును వ్యక్తులు విశేషముగ సైన్యమున చేరనారంభించిరి తెలియవచ్చినది. నౌకాదళమున చేర్చుకొనవలసినదను దరఖాస్తులు పెక్కులు చేరినవి. ఫిలడిల్ఫియా నౌకా నిర్మాణ స్థానమున నేటియదనుమున 201 మంది దరఖాస్తులనంపిరి. అంతర్గామిక దౌర్జన్యములకు జర్మనీయులను కక్షింప వీరంద రాత్రవకుచున్నారు. దళమున వీరలను తేర్చుకొనిన పిదప, సముద్రములకు దాటి జర్మనీయులను కక్షింప మమ్ముల నచిర కాలముననే పంపవలసినదని వారందరు చెప్పిరి.

ఇటలీ

ఇటలీ విమానములు

అంశం, ఫిబ్రవరి 8:— మెట్టాడిలి వెంజూలో క్రేతు విమానకాలవైరి ఇటలీ విమానము 1 టన్ను బాంబులను కదలి చాల నష్టమును కలిగించెనని ఇటలీవారు తెలిసిరి.

వార్తలు సభ

రోము, ఫిబ్రవరి 9:—1917 వ సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలలో జరిగిన విషయములనుగూర్చి విచారణచేయుట కొక సంఘ మేర్పరుపబడి నందున జనరలు కాన్స్టానో జనరలు పోలో జనరలు కాపెల్లోగార్లు యుద్ధ మంత్రుల స్వాధీనమున నుండురు. వారి పదవి అధికారములకు ఎట్టి కొరంత్తయను కలుగదు విచారణలో సహాయముచేయుటకు వారల్లు నియమించబడిరి. వెనకటి యుద్ధమంత్రి జనరలుగార్డినోగారు వార్తల్లు సంఘ సభ్యుడుగా నియమింపబడినని ఇటలీ అధికారులు ప్రకటించిరి.

రుమేనియా

జర్మనీ రుమేనియా దేశములు.

అమెర్లవం, ఫిబ్రవరి 8:—రుమేనియావారిలో సంగీ చేసినుటకు జన్మకులు విశ్వప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. రుమేనియావారికి తెలుపబడవలసిన సంగీకరణలు తెల్లిన సభలో నిర్ధారణ చేయబడినవి వారైన జయిటుంగు ప్రతిక వ్రాసినది. రుమేనియావారు పశ్చిమముగ వ్యాపించుటకు హక్కుల నన్నిటిని వధలుకొనవలెను. బల్గేరియా వారు డోబ్రుజాను జెనర్లియాపై దుర్భాగమునకు చేర్చుకొనినందులకు వారికి నష్టపరిహార మియ్యబడవలెను. అందుకుగూర్చి ఉక్రెయిన్ రుమేనియా దేశములవారే కాభిప్రాయాలై బోల్షివిక్టులతో పరిస్థితినిచిన పని జరుగగలదు. వెనకటివలెనే యికముందుగూడ అంతర్జాతీయ పర్యాణములకు వార్తనల్లునం దందరికిని స్వాతంత్ర్యమునం నని టర్కీ రాజ్యాంగసభలో విశేషమంత్రి నాటిటచేగారు నడిపిరి.

జర్మనీ

జర్మనుల ఏర్పాటులు.

అంశం, ఫిబ్రవరి 8:— పరామరంగము నందలి కైటను విశేషము డిల్లు తెలివెను. పశ్చిమరంగమున జర్మను లెదట నెపుడంతావస్థించుమును జరిగెద రక్షణయే ముఖ్యతమ మగు ప్రశ్నయైయున్నది. ఎంత హెచ్చుగ వారు పశ్చిమరంగమున తలపడినను వారికి విజయము సంజేహస్పదము. వ్యయ మత్యధికము పని వారు గ్రహించియుండురుగాన వారల్లు చేయవలసిన అవసరము కలుగుటచే వారు శ్రద్ధావంతముగ ముహూగించుటకు వీలులేదు. వారి కనుకూలముగ సంగీకరణనివో వారు పోరుసాగించవలెను. రి నెల లలో అమెరికా సేన మిత్రమండలి సేనను కలసికొనును. అప్పుడు మిత్రమండలి సేన సమానస్థితికి రాగలుగును. కాన అనంగీకారముతో నైన వారి మిత్రులు చేయునంత సహాయమును గూడ వినియోగించుకొని జర్మనుల చిరకాలమున తాకిలి నంత తీవ్రముగ తలపడుట నిశ్చయము. అది ఎచట జరుగును? ఇటలీలో పర్యవసానము లేదు. యుద్ధము పర్యవసానములలో నేర్పడగ నే జర్మనులు తమ సేనలో సగభాగమును తగ్గించిరి. ఇప్పుడెచట రి జర్మను డివిజనులకంటె హెచ్చుగ నుండవు. జర్మనులు ప్రాప్తునందే సేవలను సామగ్రులను అధికముగ చేర్చుచున్నారు. మరియొకసారి వెర్దెనుయెద్ద వెర్దెనుత్తున కలపకుట ప్రయోజనకరముకాదని తోచినను వారందులకు గడంగుదురా? క్రేతువులకతో క్రొత్తవిజయసాధనము తోచియుండవచ్చును. అట్టి వింత నిరుచు కనబడినది. అది రిగా అవస్థించనము. అచట రష్యా సేన చాల బలహీనముగ నుండినను ప్రబల సేనాపరిశోధము జరిగినచందముననే వారు డ్వివాను కళపరుచుకొనిరి. రంగమునకు 70 మైళ్ళ దూరమున సేవలను చేర్చిరి. నియమిత కాలము దరియైన పిమ్మట వారిని తొందరగ నడిపించిరి. 4 గంటల సేపు రష్యా కంటెనెముగ వైని గుండ్లను వదలి సేవలను తొందరగా గవియించిరి. క్రేతువులు తమపై బడుచున్నారని రష్యావారి కంతరంగము తెలియలేదు. రష్యా సేన లెంత బలహీనముగ నుండినను ప్రబల సేన నెదురించు రీతినే జనరలు వాను హట్టుకు ఈ యుద్ధ ప్రహసనము ప్రదర్శించెను. ఇది విజయము మాత్రమేగాదు. వర్ధిక్యమైనదా ననదగును.

హిందెనుబర్గు విశ్వాసము.

అంశం, ఫిబ్రవరి 8:—జర్మను ప్రతికాధి పతులు మార్షలు వాను, హిందెనుబర్గుతో మాటలాడుచు మేసెల నాటికి జర్మనీ దేశమున నాహరపచార్పము లుండవని. ఏమెల నెల 1 వ తేదీ నాటికి మన సేనలు మేసునగరమున నుండును. అని మార్షలు హిందెనుబర్గు నుడిశెను. ఫిబ్రవరి నెల 19 వ తేదీని జర్మను పార్లమెంటు సమావేశమైకపుడు భుభరత్తమానమును తెలుపుటకు అవస్థించినను ఫిబ్రవరి నెల 15 వ తేదీని ప్రారంభింపబడునని నూచింపబడినది.

కెయిజరు - మతబోధకులు

అంశం, ఫిబ్రవరి 8:— జర్మను ఎవాంజలికలు మిషనరీ సంఘమువారు రాజధాని విజ్ఞప్తి పంపిరి. కెయిజరులు తొలివార్త నంపెను.

దైవమునందును సామ్రాజ్య సంరక్షణము నందును విశ్వాసము గల జర్మనీ మతబోధక సంఘముల వారు మనకు విజయము కలిగిన పిమ్మట అత్యధికముగ తమ విధిని మరల ప్రారంభించి నెరజేప్ప గలుగుదురు.

ఆస్ట్రియావారికి దుర్బోధనలు.

అమెర్లవం ఫిబ్రవరి 10:— ఆస్ట్రియాలో సాంఘిక వాదులు ప్రజలకు జర్మనీయులయెడ దుర్భిప్రాయములతో ధించుచుండినయు, వీరల చ్యుభర్తలనుధమనియు జర్మనీ పక్షముగ ప్రతికలయందు వ్యాసములు ప్రకటితమగుచున్నవి.

ఉర్వాస్సు ప్రతికా సంపాదకుడు.

రాజధానియొద్ద విచారణ.

అంశం, ఫిబ్రవరి 10:— గత జనవరి 29 వ తేదీ సంచిక యందు ప్రకటితమైన వ్యాసము రాజధానికారమున, ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీని ప్రతికా సంపాదకుడగు మట్టరు గారిని చాచించిరి. తామావ్యాసమును వ్రాసితిమని ప్రాంధరుగారిని నందున విచారణ అపిచేయబడినది.

జర్మనీలో అసంతృప్తి.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:— సమైక్యము జరిగినపుడు పశ్చిమరంగమన నవస్థాపనము జరుగలేదు. అని దూత్యశ్రేణులను జయింపగల పత్రిక వ్యాపిని. యువకులను తమవిద్వల నిక గోల్డ్స్మిత్ కుంజరంగముని తిరుగబడుచున్న పక్షము చాలమంది వారుకుల కనుక నున్నానని ఫిలిప్ గిబ్బింగారని.

జర్మనీవారి అధినివేశములు.

కేఫుకాలివారి తీర్మానము.

కేఫుకాలి ఫిబ్రవరి 8:— మైనిటలను చేర్చుటకు ప్రోత్సాహము నొసగుట కొనసంపాదించిన సభయందు ఆఫ్రికాయందు జర్మనీవారి కుండునట్టి తూర్పు ఆఫ్రికా, నైర్వతి ఆఫ్రికా, అధినివేశములను వారి కీయనూడదని తీర్మానిత నయ్యెను.

ఫిగోళి శాస్త్రసంఘము.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— చెన్నపురి కొడయి కెనాలు నక్షత్రాల దైర్ఘ్యము బానవనైదుగానికి రాయలు ఆస్థానామికలు సంఘమువారు స్వస్థ పతకము నిచ్చిరి.

మరణము.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— చార్లెసు గ తోస న లా ల్రిగేనానను బానలాగాల్లు చనిపోయిరి.

ఆస్ట్రేలియా హంగరీ బ్యాంకు.

లండను ఫిబ్రవరి 10:— మూడున్నర సంవత్సరముల కంటేము బ్యాంకువారు లెక్కలను ప్రకటించియుండలేదు. ఇటీవలను నీరు తమ లెక్కలను వెలువరించిరి. నోట్ల చెలామణి విశేషముగ వృద్ధిపైసదని తేలుచున్నది. కాని బంగారు నాణెములెచ్చటను చెలామణిపైసలు గానరావట్లేదు.

విరోధముల పుట్టించు వ్రాతలు.

తేజవనము కిక్కి.

లండను ఫిబ్రవరి 10:— ఆంగ్లేయులకును ఆమెరికావారికిని విరోధముల పుట్టించు వ్రాతలెల్లటించినందులకై గొల్లెల్లొందులపై గానికి 6 మాసములు కిక్కి నిధింపబడెను.

విషవాయువును విడుచుట.

లండను ఫిబ్రవరి 10:— విషవాయు ప్రయోగమును నిడదగిసిదని లెడ్జర్రాను ఆంతర్జాతీయ సంఘమువారు సాం గ్రామిక వేదమును విన్నపమునొచ్చిరి.

హాలెండువారు నౌకల నొసగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— హాలెండువారికిని ఇంగ్లాండు ఆమెరికాలకును ఆర్థిక విషయమున రాయబరములు జరుగుచున్నది హాలెండువారి నౌక బాడేశమున కాహారపధానములను నిలిచుచును. మిగిలిన హాలెండు నౌకలన్నియు, ఆమెరికా ఇంగ్లాండు కేసుల పరమనందును. ప్రమాద ప్రతికమున గాక ఆకాక తిరగప్రదేశములయందు దుపయోగింపబడునని హాలెండు విదేశకార్యాలయము వారు ప్రకటించుచున్నాను.

ఆఫ్రికా మంత్రుల రాజీనామా.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— యంతుల రాజీనామాను రాజాగారు నిరాకరించిరి.

ఇంకొక స్త్రీమరును కొనుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— పి. ఓ. కంపెనీవారికి మెక్సొం ట్రైలు స్త్రీమరేపు కంపెనీవారి స్త్రీమరులను ఆమ్మటకు వారంగిరించిరి.

సేనాధిపతులపై

పత్రికలయందు వ్యాసములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— నైన్ థాన్డర్ పత్రికలయందు సూర్య పత్రికలయందు వాదము కొంతించు చున్నది. ఇక ముందరిట్టివాదము పూర్తిగానశించును. పత్రికా వివాదమును కేంప కొందిన యత్నించుచున్నాను. 'పరిజలంద' లెట్టి మాన్యమును ఇందించుచున్నాను. నై యత్నించులను నివారించు పార్లమెంటు సభయందు తీర్మానము వాదము పార్లమెంటును కావచ్చును. ఆహారపధానముల వ్యవస్థ సంతృప్తికరమైనది. ఆమెరికానుండి సరకులు చేరుచున్నవి.

ఉధయపక్షములును యుద్ధసన్నద్ధులగు చుండుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— వసంతకాలమున జరుగనున్న యుద్ధము నిమిత్త మిగులీకులవారును సన్నాహము నొనర్చుకొనుచుండుటచే వ్యవస్థ మార్పుచేసెదరేను. మాప్రియత్వము లెక్కువైయు గనుగొన జర్మనీమానములు తరచుగ వచ్చుచున్నవి. ఇటలీమానముల నేకములు నూలుబడినవి. జర్మనులు మాపంతుల పార్వ్యభాగముల యందు తమ నేనల నూర్చుచున్నాను. పార్వ్యములనుండి ముట్టడించి జర్మనీయు లనేక సార్లు దీప్తిపొయి చున్నాను. కాన నైస్యవ్యభాగమున జర్మనీయులు మమ్ము సేరింపవచ్చును.

ఆమెరికానుండి నైస్యములు వచ్చుచున్నవి. నైస్యములు రా నారంభించిన కొంతకాలమునకు గాని జర్మనీయులు నైస్యవాకను ముందకాలక పోయిరి.

మదరాసు కార్యరేషను

నోటిసు. (1068)

1918 సం॥ ఫిబ్రవరి 19 వ తేదీని సాయంత్రము 5-15 గంటలకు మంగళవారమునాడు రిజర్వ భవనమున జరుగబోవు మదరాసు కార్యరేషను వారి జనరలు మీటింగు సందర్భమున ఈ క్రింది విషయములు పరిష్కరింపబడును:—

- (1) క్రొత్త తరములు
- (2) 1904 సం॥ మదరాసు సిటీ మునిసిపల్ ఆర్డు 8 వ కెక్షను ప్రకారము స్టాండింగు కమిటీ మొదలగు పన్నిక.
- (3) కార్యరేషను వారి తీర్మానము నిమిత్తము స్టాండింగు కమిటీవారు జనవరి 25, ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీని జరిపిన ప్రాసీడింగులలోని చట్టల పరిష్కారము.
- (4) అమింజకరై పెయకూడలి గ్రామము లందున్న స్థలమును గూర్చి నిశ్చయించుట.
- (5) 5 సంవత్సరముల లోపుగ మదరాసు నగరములో ప్రారంభవిద్యను ఉచితముగ కరవుటకు సి. దేశికాచార్యుల వారు ఉపపాదించు తీర్మానమును యోచించుట.
- (6) ఆహారపధానముల యొక్కయు మరితర వస్తువుల యొక్కయు ధరలు ప్రస్తుతము చాల హెచ్చుగ నుండుటచే 1918-19 లో ఇంటి పన్నుల సవరణలను చేయగూడదని పి.ఎ. శివగంగ మొదలి యారుగారి తీర్మాన ముపపాదించుట.

Burma

RANGOON, February 10. A Press Note says:—The Government of India have sanctioned the formation of a non-European company of Indian Defence Force to be designed Burma Infantry (Indian Defence Force). The company will be attached for administration, discipline and training to the Indian Infantry battalion to be selected by H. E. the Commander-in-Chief in India.

The "Ayuthia" Disaster.

Further Investigation.

RANGOON, February 10. In the course of investigation the Police have ascertained that the "Ayuthia" had electric installation on board which began to give trouble on the voyage to Rangoon and finally got completely out of order on the 5th February. On the 6th February it is said a new electric plant had been installed. Meanwhile ordinary oil lamps and candles were used and candles were also used in crew's quarters fore and aft. The donkeyman stated he and four vicemen were in the engine room doing rivetting work in connection with the installation of new electric plant when the explosion occurred. Separating the engine room from the aft hatches where the explosion took place was a water tight bulkhead. It is not definitely known whether there was in this bulkhead any leakage which might have attracted petrol vapour from the aft holds to the naked fire in the engine room which would have caused the explosion. There is also the fact that according to the Chief Officer at least 20 leaking drums of petrol were returned out of 11,000 drums which were laid in hatch No. 3 where the explosion took place. It is stated that 11,000 drums loaded were perfectly sound. Another theory as to the cause of the explosion is that the hatch was not air tight.

Grand Moslem Marriages in Rangoon.

RANGOON, February 10. A triple marriage on a grand scale was celebrated this evening at the Jubilee Hall the parties being Mr. Jamal son of the Hon'ble Mr. A. K. A. S. and Mrs. Jamal, with Amma Bai daughter of the late Hajee Sulaiman Jamal and the daughters of the Hon'ble Mr. Jamal Halima Bhai with Mahomed Junus son of the late Hajee Sulaiman Jamal and Zainab Bai with Ahmed, son of Ismail Tar Mahomed Jamal. A large number of Europeans and others were present. In all about 4,000 invitations were issued and those present included Lady and Miss Craddock and H. H. the Raja Sahib of Kathiawar, Princes of Kathiawar and deputations of 100 men from Rajket, Kathiawar and Jamnagar.

The Industrial Committee.

RANGOON, February 10. The members of the Provincial Committee met the members of the Industrial Commission to-day in Camera, when the Hon'ble Mr. Thomson's (Chairman of the Committee) note discussing measures to be taken for the furtherance of Industrial development in the province was considered. He advocated the establishment by the Government of large and small industries after full enquiry whether that new industry promised to be commercially successful.

United Provinces

Farewell Entertainment to Sir James Meston.

LUCKNOW, February 10. A largely attended farewell garden party was given last evening in the Kaiser Bagh grounds by the Taluqdars of Oudh to Sir James Meston. His Honour who was accompanied by Lady Meston was received by the Raja of Mahmudabad and other leading Taluqdars. On Monday His Honour will be entertained in the Clock Tower grounds by Nawab Fateh Ali Khan Guzilbash and on the 14th by the Maharaja of Balrampur in the Kaiser Bagh grounds.

All-India Hindu Conference.

Maharajah of Kassimbazaar's Speech.

ALLAHABAD, February 10. At the opening meeting of the All India Hindu Conference held on the banks of the Ganges, the Maharajah of Kassimbazaar as chairman of the Reception Committee delivered a long speech during the course of which he said:—We are moving with the times so far as possible and the waves of progress are beating against the shores of our conservatism not in vain. I am therefore glad to find included in the agenda of your business such subjects, as imparting suitable education to women and ameliorating the condition of widows, discouragement of child marriage and raising of the condition of the Sudra and untouchable castes. It is no good shutting our eyes to the fact of the ignorance of our womenfolk and the condition of our backward classes have made the name of India a by-word of contempt and reproach to the civilized world for a number of centuries and paralysed and atrophied the body politic even beyond Asiatic somnolence. We must look to the spirit of Japan and try to follow in her wake in our struggle for renaissance, and in this line we could do nothing better than to see our womanhood dignified and our backward classes elevated.

Referring to the caste system the Maharaja said:—I do not appear before you to-day to condemn the system of caste. I personally believe in caste and I do not think there is any nation in the world which has been able to do in the past or will be able to do in the future till the millennium without it in some form or another. What I am anxious to insist is while caste was intended in ancient India as a social insurance it has degenerated in our day into a school of endless bitterness, hatred and hostility. The existing Varnashrama of to-day is only a travesty of its ancient original. Let us not interpret Hinduism in the light of its modern existence and exponents, and let us not deceive ourselves into thinking Hindu ideas are not capable of improvement and development. We must realise the fact that so long as we do not take care to interpret at every step the great truths of our philosophy in terms of our social and national life, there is no hope of our again occupying a place under the Sun. Do your very best to reconstitute the best precepts of Hindu culture and to put them into practice every day of your life, to preach what you practice and practice what you preach, to have the old Hindu ideals always before your mind's eyes and to take courage in both hands, to translate them in your life and conduct, and as soon as you have done that or at least begun to move on those lines in an honest way, I have no doubt the renaissance of India will dawn upon us at the close of a long night of darkness and decadence. The meetings are being presided over by Jagatgurus the Shankaracharya of Puri, Dwarka and Kshapur. There was a good attendance.

Sanatana Sabhas' Meeting.

Pundit M. M. Malaviya's Welcome.

ALLAHABAD, February 10. The joint session of the Sanatana Dharma Maha Sabha and the Sanatan Dharma Maha Sammlan met at the banks of the Triveni under the presidency of Jagadguru Sri Sankaracharya of Govardhan Peetha. The Hon'ble Pundit Madan Mohan Malaviya, Chairman of the Reception Committee, welcomed the representatives and dwelt upon the objects for which the conference had been convened and the work done by the Maha Sabha during the last 12 years.

South India

BANGALORE, February 10. The Hon'ble the Resident to-day granted leave to appeal to the Privy Council against the decision of Residents Court in a suit brought by the official Trustees of Madras against Mr. Sundaramoorthy Mudaliar and official Assignee of Madras for the recovery of Rs. 75,000 being the sale proceeds of sugar of the Mysore Sugar Co. of Gorbidnur.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Russia

LONDON, February 10.
The Conference at Brest-Litovsk has adjourned till Wednesday after a discussion on the right of Russians to represent the Poles.

Russia & Peace.

German Plans Dislocated.

ALLAHABAD, February 10.
LONDON, February 9th. German plans in the west are dislocated by their inability to settle with Russia. A strong force must still be kept in the East in consequence of this. ("Pioneer").

A Peace With Ukraine.

The Chief Trouble.

LAHORE, February 10.
LONDON, February 9th. The Amsterdam correspondent of the "Daily Express" says that Baron Kuehlmann and Count Czernin were brought to Berlin to draft a peace treaty with Ukraine providing for the export of large quantities of cereals to Germany. This was the chief topic in the Crown Council. The chief trouble is that the treaty must be made with the Government and not with the Kharkoff Rada. ("O and M Gazette").

Peace Signed

A Highly Significant Fact.

LONDON, February 10.
COPENHAGEN. A German semi-official announcement states that peace was signed between Germany and the Ukraine Rada to-day. The German peace with Ukraine is a highly significant fact which may be the precursor of important events. The main object of the Germans is undoubtedly to gain access to the accumulations of grain and stores and to establish political and close commercial relations with southern Russia whereby to gain a substantial foothold for future machinations. It is even reported that Germany has offered Ukraine military assistance against the Bolsheviks. Another purpose of Germany which is probably the outcome of the latest conferences in Berlin is to force the Rumanians, by military pressure, if necessary, to make peace and break up the Bolshevik propaganda in northern Russia which Germany regards as dangerous. Meanwhile what is imperfectly understood is the ability of the Ukraine Government to maintain itself inasmuch as the latest Bolshevik announcements assert complete Bolshevik control of the whole of Ukraine.

Central Powers & Rumania.

Efforts to Conclude Peace Indicated.

LONDON, February 10.
AMSTERDAM. Apparently the Central Powers are about to make desperate efforts to conclude peace with Rumania. The "Borser Zeitung" indicates that Berlin conferences resulted in a complete agreement as regards the peace terms to be offered to Rumania. The "Essener Allgemeine Zeitung" emphasises that the Rumanians must renounce all claims to extension westward and can be compensated for the Bulgarian annexation of the Dobrudja with the south-west corner of Bessarabia, in regard to which Ukrainians and Rumanians can come to terms, provided both united against the Bolsheviks. In the Turkish Chamber, the Foreign Minister, Halil Bey, declared that the Straits would remain open for international traffic in the future on the same conditions as in the past.

Bolsheviks and Allies.

Mission Driven from Petrograd.

LONDON, February 10.
WASHINGTON. The State Department has received through the Minister at Stockholm, unconfirmed report that the Bolsheviks have driven out all the Allied Mission from Petrograd and that members of the Mission are "en route" for the Swedish border.

Cossacks and Bolsheviks.

Division of Allegiance.

LONDON, February 10.
The "Times" Petrograd correspondent says: General Kaledin has relinquished the leadership of the Cossacks in favour of General Alexeiff, who has organised a separate army of thirty thousand to march against the Bolsheviks. There has been disagreement between General Kaledin and General Alexeiff, and the former has disappeared. It is estimated that forty thousand younger Cossacks are now in favour of the Bolsheviks.

Street Fighting in Petrograd.

LONDON, February 10.
There was an outburst of drunken savagery in Petrograd after the great religious demonstration. Five hundred armed hoodlums looted wine cellars, churches and houses. The riot spread to the streets and numerous jewellers and other shops were plundered. Regular troops were brought up to quell the disorder, and the fighting lasted all night. It is estimated that 120 persons were killed.

Civil War in Finland.

Murder, Robbery, and Incendiarism Rife.

LONDON, February 10.
STOCKHOLM. The White Guards at Wasa report that civil war is in full swing in Finland. Twenty prominent

men in Helsinki have been murdered, properties and farms are daily being burned and pillaged, and unarmed people are being killed especially in the south-west. The capture of Kemi and Tornio is of great advantage to the White Guards.

General Brusiloff Arrested.

LONDON, February 10.
A Copenhagen telegram states that it is reported from Berlin that General Brusiloff has been arrested at Moscow by order of the local Soviet.

Central Powers

Charge of Attempted High Treason.

Editor of 'Vorwaerts' Court-martialled.

LONDON, February 10.
Herr Kutner, Editor of the "Vorwaerts", was court-martialled on February 6th, on a charge of attempted high treason, in an article published in the "Vorwaerts" on January 29th, but the trial has been postponed owing to the leader writer Herr Stampfer assuming responsibility for the article.

Kaiser and Missionaries.

Reply to Message of Homage.

LONDON, February 10.
AMSTERDAM. Replying to a message of homage from the German Evangelical Missionary Society, the Kaiser has telegraphed:—
I hope emphatically that German missions trusting in God and the Empire's protection will, after a victorious peace, resume their blessed labours to an undiminished extent.

The Discontent in Germany.

Revolt Against Further Sacrifices.

LAHORE, February 10.
LONDON, February 9th. The "Deutsche Tageszeitung" states that the prominent phrase during the strikes was "No offensive in the west." Mr. Philip Gibbs says that German leaders have behind them a people in revolt against the further sacrifice of their youngest sons. ("O and M Gazette").

Resignation Refused.

LONDON, February 10.
ZURICH. The Emperor has refused to accept the resignation of the Austrian Cabinet.

Socialists' Campaign in Austria.

Denounced by Germany.

LONDON, January 10.
AMSTERDAM. Articles in German papers denounce the growing anti-German campaign in Austria chiefly conducted by the International Socialists in German-Speaking Districts.

Great Britain

Food Control.

The Weekly Meat Rations.

LONDON, February 10.
The Food Controller has decided that fifteen pence worth shall be the weekly ration of butchers' meat, and he also allows the holders of meat cards to purchase an amount of other meats, including bacon, poultry, rabbits, and preserved meat, equivalent to five ounces of uncooked butchers' meat.

Use of Oats Restricted.

LONDON, February 10.
The Food Controller has prohibited the use of oatmeal, oatflour, rolled and flaked oats for any purpose except human food.

Details of Meat Rationing Scheme.

LONDON, February 10.
The Food Minister's meat rationing scheme for London and the Home Counties is issued to-day. It provides for the use of meat cards bearing four coupons each of which enables the holder to purchase during the week five pennyworth of uncooked meat or alternatively uncooked poultry, game or horseflesh, ranging from five to twelve and a half ounces according to description, alternatively three ounces of boneless or four ounces of bony uncooked ham or bacon, alternatively six to eight ounces of uncooked sausages according to their meat contents, or alternatively any of the foregoing in a cooked or canned state or as sandwiches or meatpies between two and half and four ounces. Public eating house-keepers will collect the coupons in respect of the meals served.

London's Air Defenders Honoured.

LONDON, February 10.
The Press Bureau says:—Captain Hackwill and Lieut Banks, Royal Flying Corps, have been awarded Military Crosses for bringing down a Gotha during an air raid on London.

Publishing Prejudicial Statements.

An Honourable Man Sentenced.

LONDON, February 10.
The Honourable Bertrand Russell has been sentenced to six months imprisonment at Bow Street for publishing statements calculated to prejudice Anglo-American relations.
Mr. Russell described the American Army as strike breakers.

The Man-Power Proposals.

Clyde Workers' Attitude.

LONDON, February 10.
The period of grace allowed the Government by the meeting of the Federated Trades' representatives at Glasgow on January 30th on the subject of man-power expired yesterday but nothing happened on the Clyde. There will be another meeting to-day but it is not expected to recommend a strike as shop meetings everywhere on the Clyde during the past fortnight have proved that socialist agitators do not influence the mass of workers.

A Bad Time.

Lord Jellicoe on Submarines.

LONDON, February 10.
Speaking at Hull, Admiral Lord Jellicoe said that we were in for a bad time during the next three months, but he believed that, if we held out, the submarine menace would be killed by about August.

Another P. & O. Purchase.

LONDON, February 10.
The Mercantile Steamship Company's shareholders have accepted the offer of the P. and O. Company to purchase their company.

Campaign Against Army Commanders.

Dying Down.

ALLAHABAD, February 10.
LONDON, February 9th. Newspaper controversy about the command of the army has died down although attempts to revive it are made to-day. Public opinion is solidly against this line of conduct by individuals and Parliament may demand strong action to repress it. Man power arrangements are going all right and food shortage is easier. Resumption of American supplies withheld by transport block is now in hand. ("Pioneer Cable").

Royal Astronomical Society.

Director of Kodaikanal Observatory Honoured.

LONDON, February 10.
In the unavoidable absence of the recipient the annual meeting of Fellows of the Royal Astronomical Society formally conferred the gold medal awarded to Mr. John Evershed, Director of Kodaikanal Observatory, Madras.

Obituary.

LONDON, February 10.
The deaths are announced of Mr. Charles Rathbone Low and Brigade-Surgeon John Law, formerly Residency surgeon at Hyderabad.

America

American Transport Torpedoed.

Magnificent Discipline Aboard.

Survivor's Stories.

LONDON, February 10.
Reuter learns that the "Tuscania" was torpedoed ten miles from the coast. Discipline was magnificent. No other vessel in the convoy was hit. Survivors state that American soldiers lined up on deck and sang their national air and the crew responded with "God save the King". The work of lowering boats was hampered by the tremendous list and a number of lives were lost by the capsizing of one or two of the first boats and a raft thrown on top of them.

An American officer interviewed said:—"The Huns got only a fraction of our fine fellows, but they have put the iron into our souls and we will repay when the chance offers." As an instance of the order prevailing two typhoid and two pneumonia cases were landed safely. An engineer who has arrived at Glasgow says that many were lost by drowning or exposure. He saw a raft picked up, on which five men were lashed but only two were alive. He himself was in a leaky collapsible boat with thirty-six others. They were up to the waists in water before they were found. The majority of the casualties were probably due to men leaping from the decks into the sea with life-belts and they were lost in the darkness.

Latest Report of Casualties.

LONDON, February 10.
The "Admiralty" states that 2,235 were saved from the "Tuscania", 166 are missing and 126 bodies have been recovered.

Americans Praise British Seamanship.

LONDON, February 10.
An Associated Press correspondent in an Irish port says:—American officers are most eulogistic of the daring seamanship of British Destroyers. Many soldiers jumped into the sea when the "Tuscania" listed and hundreds more were preparing to follow when a Destroyer dashed up on the starboard side and took off a hundred. As she was departing another Destroyer emerged from the darkness on the port side, not high out of water. When the soldiers had recovered from their surprise at this unexpected and skilful manoeuvre, they scrambled to reach the

TELEGRAMS.

Elevated port side and many slid down the hull, some by ropes and others on hands and knees, all very cool. Those not taken off by the plucky Destroyers which risked sharing the "Tuscania's" fate were later picked up by trawlers which swarmed on the scene. Americans said that the most impressive thing in their whole experience was the promptitude and precision with which the British naval forces handled their craft. They had just begun rescue work when a most exciting moment occurred. A "U" boat in a few minutes discharged three torpedoes at Destroyers. The watchfulness of lookouts and the splendid seamanship foiled the attack and all Destroyers immediately counter-attacked with guns and bombs so effectively that if the U. boat was not sunk it was afraid to reappear. The bodies of twenty-four Americans were washed up yesterday on rocks fifteen miles from the scene of disaster mutilated beyond recognition. As they were without identification discs they were buried in a common grave.

Disaster Stimulates American Recruiting.

NEW YORK: Reports from various parts of the country show that the sinking of the "Tuscania" has had the immediate effect of increasing recruitment especially in naval enlistments, over two hundred applied at Philadelphia naval yard in the morning. The general sentiment of applicants was to exact stern reparation for submarine outrages. On being accepted the volunteers, almost to a man, inquired how soon can we go across?

Italy

The Versailles Council. New Italian Member Appointed.

LONDON, February 10. ROME—The appointment of a new Italian representative on the Versailles Council is disclosed in an official announcement that as result of the appointment of a committee to inquire into the events of October 1917, General Cadorna, Porro and Capello remain at the disposal of the Ministry of War, without diminution of rank and authority, for the sole purpose of assisting the inquiry, while General Guardino, Ex-Minister of War is appointed Member of the Versailles Council.

The Senate passed a resolution urging the Government to seek means of deriving the utmost benefit from raw materials which formed a most important economic weapon particularly feared by the enemy.

General

Allies and Raw Material. France Urges Need of Agreement.

PARIS—Speaking in the Senate, the Minister of Commerce emphasised the necessity of an agreement among the Allies regarding raw materials. He declared:—"We do not dream of creating an aggressive economic League, but we desire to remain masters of our own markets and reserve our raw materials for ourselves, our Allies and friendly neutrals."

Germany's African Colonies. A Cape Colony Resolution.

CAPETOWN.—The Conference discussing the question of encouraging recruiting has passed a resolution that German-South-West Africa and German East Africa should under no circumstances be returned to Germany.

Greece And the Allies. King's Address to Troops.

ATHENS.—"Enroute" for the Macedonian front, the King addressed the troops at Lamia and deplored the mutiny. He urged the necessity of supporting the Government to enable Greece to do her duty and aid the Allies. The speech was very enthusiastically received.

Using Dutch Shipping. Allied Agreement.

HAGUE.—A note issued by the Dutch Foreign Office states that an economic agreement is being negotiated between Holland and the Entente and America by which Dutch ships will transport supplies to Holland and the remaining Dutch tonnage will be at the disposal of America and Great Britain for use outside the danger zone.

Poison Gas. An Appeal to Abandon it.

BERNE.—The International Red Cross Committee has issued an appeal to the belligerents to abandon the use of poison gas.

Western Front

German Plans in the West. Possibility of Surprise Discussed.

Reuter's correspondent at the French headquarters says:—The military question overshadowing all others is how and where the Germans intend to strike on the Western front. The enemy must recognise the costliness and doubtfulness of the offensive in the West however great, but reasons impelling him to it seem to outweigh counsels of prudence. If he cannot get peace on his own terms, he must get on with the war and in six months the American army will have restored the balance of strength in favour of the Allies. So we must

expect at no distant date as heavy a blow as the Germans, with whatever assistance they can extort from their reluctant Allies, can deal. Where will the blow fall? A decision cannot be reached in Italy. Moreover, the German forces there were halved as soon as fighting became established in the mountains and probably there are not more than five German Divisions in Italy now. On the other hand, the enemy is undoubtedly assembling men and material in France, but if the prospects of a second Verdun on a larger scale are uninviting, is the enemy likely to attempt it? The Correspondent proceeds to suggest that the enemy may have something up his sleeve, some new method, some new weapon which he thinks may prove decisive. The correspondent recalls that the element of surprise in the war made its reappearance last year. For example the Riga offensive. It is true that enemy troops were opposed to troops of doubtful value, but they had to force the Dvina in face of what might have been formidable resistance. Attacking divisions were concentrated seventy miles from the theatre of attack, were hurried up at the last moment and hurled at the Russian bridgehead after four hours bombardment, before the Russians realised that the enemy was really upon them. However powerless the Russians were, the German General Von Hutier carried out his plan as if a serious enemy confronted him. It was a brilliantly planned operation. It is possible that the Germans regarded the affair not merely as a victory but as a rehearsal.

Hindenburg's Optimism.

LAHORE, February 10. LONDON, February 9th.—An American despatch from the Hague says that according to a traveller from Germany, German editors conferring with Marshal Von Hindenburg prophesied that the country would be without food by May. Marshal Von Hindenburg retorted:—"We shall be in Paris by the 1st April." It is suggested that the offensive will begin on the 15th Feb. in the hope of meeting the Reichstag on the 19th February with good news.—[C. & M. Gazette special cable]

German Troops from Eastern Front. Russo-German Armistice Violated.

LONDON, February 8. A statement issued by the Press Bureau adduces evidence of the transfer of seven German divisions from the eastern to the western front subsequent to the signing of the Russo-German armistice of December 15th under which all transfer is prohibited.

Preparing for a Spring Campaign. Germans Aiming to Strike at Centre.

ALLAHABAD, February 10. LONDON, February 9th:—The General situation shows little change. As both sides are preparing for a spring campaign the Germans are repeatedly raiding to find out our doings in the air. Enemy reconnaissance machines are being shot down in considerable numbers, our airmen proving splendid masters of the situation. The Germans appear to be massing on the flanks of our line but it is not improbable they will strike in the centre as flank work has always failed them.

American transportation is going on well and the Germans have been some months in getting their first target. (Pioneer Cable).

French Repel Attacks.

LONDON, February 10. A French communique says:—North of the Chemin des Dames and in the fiery region of the Woevre we repelled attempted attacks on small posts. There was lively reciprocal cannonading on the right of the Meuse, and in the Vosges.

Fierce Fighting Near Verdun. Enemy Attacks Heavily Defeated.

LONDON, February 10. Reuter's correspondent at the French front, wiring yesterday, said: The Germans have been multiplying attacks in the Verdun region with a fury and persistence recalling the onslaughts of 1916. The right bank of the Meuse has been practically an active battle sector for the past week daily. German assaults have been beaten off, resulting only in heavy enemy losses without the semblance of an advantage. Bavarian shock troops and Hanoverians have been conspicuous in these attacks, some of which have not reached the line, the Poilus leaping from trenches and meeting the enemy in open with the rifle and bomb and driving him back. Others gained a momentary footing, but were ejected by immediate counter-attacks. As a result of these engagements, the French soldier has never been prouder, more confident, or more eager for a decisive grapple with the enemy than now.

Considerable Artillery Activity.

LONDON, February 10. Last night's French communique reported considerable artillery activity in Champagne and on the right bank of the Meuse.

Enemy Raids British Post.

LONDON, February 10. To-night's communique from F.M. Sir Douglas Haig says:—The enemy raided a post this morning northwest of St Quentin. Two of our men are missing. Hostile artillery has been active on the Bapaume Cambrai road.

Enemy Patrols Active.

LONDON, February 10. This afternoon's communique from F.M. Sir Douglas Haig reports that enemy patrols have been more active north of Lens.

Raiders Heavily Punished.

LONDON, February 10. A British communique says: Raiders attempting to approach our line south-west of Arras, and another party which raided a post in the neighbourhood of Oppy left a

large number of dead. One of our men is missing. There was hostile cannonading between Bullecourt and the Scarpe River, northward of Lens, and north-eastward of Ypres.

LONDON, February 10.

This afternoon's communique from Marshal Haig says:—Enemy under cover of trench-mortar bombardment made a raid west of Gonnelieu. Five of our men are missing. Hostile artillery has been active in the neighbourhood of Houthulst Forest.

Italian Front

Italian Airship's Success.

LONDON, February 10. An Italian communique says: An Italian airship dropped a ton of bombs on an enemy aerodrome at Mottadilliverza with excellent results.

British Air Successes.

Sixteen Enemy Aircraft Felled.

LONDON, February 10. A British official communique from Italy says:—We shot down in the past week fifteen aircraft and drove down one out of control. One of ours was lost.

Palestine Front

The Palestine Operations.

British Aerial Successes.

Striking Arab Victory.

LONDON, February 10. A Palestine communique says: Our aeroplanes on Sunday bombed the camps at Miskah and obtained 37 direct hits. On Monday they dropped 1,900 pounds on the same objectives and obtained 37 direct hits. All returned. The Arabs in Hadjaz routed eleven battalions of Turks eleven miles northward of Tafilah on the 26th Jan, killing four hundred, and captured three hundred men, two mountain guns, eighteen machine-guns, and 800 rifles. The Arabs on the 28th January successfully attacked a Turkish post on the eastern shore of the Dead Sea. Only forty Turks escaped. Sixty Turks were captured.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

In the competitive examination held in December 1917 for admission to the generalist of the Indian Finance Department the following candidates who obtained the first three places in order of merit have been selected for appointment as probationers in the department:—(1) Mr. Zahid Hussain, Islamia College, Lahore, and H. A. C. College, Alikarh. (2) Mr. S. Ambavaneswar, S.P.G. College and St. Joseph's College, Trichinopoly. (3) Mr. Ramchandra Vasichia, Government College and Law College Lahore. Mr. Sheocharan Satyawadi has been selected from the results of the examination for an appointment which will shortly become vacant in the Imperial Customs Service.

Calcutta

Sentence on Bazaar Looters.

CALCUTTA, February 10. The Noakhali Special Tribunal delivered judgment in the Chandragunji "hat" looting case. Of thirteen originally accused one was acquitted and the rest convicted, one being sentenced to seven years' rigorous imprisonment and a fine of one hundred rupees, in default 6 months' rigorous imprisonment more; another to six years, three to five years and seven to four years' rigorous imprisonment and a fine of fifty rupees each, in default additional three months' rigorous imprisonment. Out of the fines if realized four hundred rupees to be paid to a shopkeeper as compensation. In passing the sentences the Commissioners observed: The worst feature of the case is that a police sub-inspector came armed with a gun when the men were actually engaged in looting, and instead of desisting from looting and escaping, many of them like desperate ruffians rushed on the shop, attacked the sub-inspector and assaulted him so severely that he became senseless, and had to remain under medical treatment for 25 days.

Calcutta University and Commerce.

CALCUTTA, February 5. At a meeting of the Senate of the Calcutta University this afternoon a resolution by the Joint Faculty of Arts and Science regarding teaching of commerce, agriculture and technology was considered. Mr. Findlay Shirraz moved that copies of the resolution already recorded by the Senate on the subject together with the connected papers be forwarded to the University Commission and that further consideration of the matter be adjourned till 3 P.M. on Saturday the 13th July 1918.

Sir Guru Das Banerjee moved the following amendment:—That a committee composed of 9 members of the Senate be appointed to frame regulations on the lines of the draft resolutions referred to in the resolution of the Joint Faculties of Arts and Science to provide for examinations in agriculture, technology and commerce, referred to in the said resolution of the Joint Faculties, with power to modify them where necessary.

The Hon'ble the Vice-Chancellor in summing up the debate said that about 3 years ago this scheme was taken up. Opinions of various bodies and individuals were taken on the subject and some of the high-placed commercial men favoured the Senate with their opinion even now. If Sir Gurudas' amendment was carried there was nothing to prevent the Committee considering the opinions which would be submitted to them. Sir Gurudas' amendment was then put to the vote and carried, 16 voting for and 4 against it.

విన్నపము.

నిన్న సాయంత్రము కృత్రిక సిద్ధమై ముద్రించుట కారంభించిన వెనుకను యంత్రములు సరిగ నడుచక పత్రికలు సకాలమునందు ముద్రితము కాలేదు. అందువలన పత్రికల నన్నిస్థలములకును పంపుటకు సీమలేక పోయినదని తెలుపుటకు చింతిలుచున్నాము. సంపాదకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 2 వ తేది

శనివారము.

స్వరాజ్యము బ్రాహ్మణరాజ్యమగునా?

(౧)

స్వరాజ్యము ప్రసాదించినచో, అధికారము బ్రాహ్మణుల హస్తగత మగునని, సిద్ధాంత ప్రభువులును, ఆంగ్లో హైందవ వర్తకులును, వారి కక్షపై పత్రికలును నుడుపుట యాచారమయినది. భారతీయులలో గొందరు వీరికి ప్రక్కతాళము వాయింప మొదలిడిరి. ఈవాదము నిరర్థక మయిన దని, కొంచె మాలోచించిన దెలియగలదు. సంఖ్యలందు, బ్రాహ్మణేతరుల లభికులు. వలుకుబడి వారి కధికము. వర్తకులు, భూస్వాములు, ధన వంతులు, వాఁయందే విశేషముగ గలరు. ప్రజలకు పరిపాలనాధికారము లభించిన కొలదిని, బ్రాహ్మణేతరుల వలుకుబడి హెచ్చుటయు, బ్రాహ్మణుల యధికారము తగ్గుటయు సంభవించును. ప్రజలకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చిన వెంటనే, నాగరిక ప్రపంచమునందంతలను పరిపాలనాధికారము కొలదియంది హస్తములలో నుండి జాతీ, ప్రజల వశ మయినది. స్వపరిపాలనము నిరంకుశమునకు ప్రబలశక్తి వని చారిత్రము సాక్షమునప్పుచున్నది. ఇంతవరకును ప్రజలకు పరిపాలనా బాధ్యత యొసగ బడలేదు. మార్లేగారి సంస్కరణములు ప్రజాధికార మావంతయును అభివృద్ధి జేపించలేదు. స్థానిక పరిపాలనమునకు నధికారుల శృంఖలము లటు లనే యున్నవి. శాసన నిర్మాణ సభలలో సభ్యుల సంఖ్య విస్తరింపబడెను గాని, ప్రయోజనము మాత్రము గాన్నింపలేదు. ఎన్నికలు విశాలముగ సూత్రములపై నాధారపడి యుండలేదు. భూస్వాములకును, మహమ్మదీయులకును, ప్రత్యేక నియోజక వర్గము లేర్పడెను. ఆంగ్లో హైందవ వర్తకులకు మితిమీరిన ప్రాతినిధ్య మొసగబడెను. ప్రభుత్వనియంత్రసభ్యుల సంఖ్య యధికమయ్యెను. ఈ కారణములచే, రాష్ట్రీయ శాసన నిర్మాణ సభలలో, అనుద్యోగసభ్యులు యధిక మని నామ మాత్రమునకు గాన్నించినను, ప్రభుత్వ నియంత్రులు, ఆంగ్లో హైందవ వర్తక సభ్యులు మొదలగు వారుగలసి ప్రజాప్రతినిధులకు వ్యతిరేకముగ సమ్మతుల నొసగుచు వచ్చిరి. ప్రజాప్రతినిధ్య మిందుచే నేతివీరకాయవలె నామమాత్ర మయ్యెను. ఇంతియ గాక, ప్రజాప్రతినిధు లనువా రెంత వరకు ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము వహించిరి? నియంత్రసభ్యులకు, ప్రాతినిధ్యమునకై ప్రజలెట్టి యది కార మొసగియుండలేదు. ప్రతినిధుల

యొన్నికలో, వీరి కెట్టి జోక్యము లేకుండెను. అందుచే ప్రతినిధులును, ప్రజల కెట్టిబాధ్యతను వహించ నవసరము లేకుండెను. ప్రజలు స్థానిక సభలకు సభ్యుల బంపెదరు. ఈ సభ్యులు, రాష్ట్రీయ శాసన నిర్మాణ సభలకు ప్రజాప్రతినిధుల నెన్నికొను చున్నారు. రాష్ట్రీయ శాసన సభ యందలి నియంత్రసభ్యులును, ప్రభుత్వ నియంత్రసభ్యులు గూడ సామాన్య శాసన నిర్మాణ సభ్యుల నెన్నికొనుచున్నారు. అందుచే ఎట్టి ప్రతినిధుల నెన్నికొనిన, ప్రజాక్షేమము చేకూరునో, ప్రజలుగ్రహించుట కనకాశములులేవు. రాష్ట్రీయసభ్యు నెన్నికొనవలయునని, ప్రజలు స్థానిక సభల సభ్యుల కనుజ్ఞ యిచ్చియుండలేదు. ఏకొలదిమంది మ్యునిసిపలు బోర్డుసభ్యులు సభ్యుల యనుగ్రహము సంపాదించ గలిగినవారో ప్రజాప్రతినిధు లగుచున్నారు. కర్మిసుగారు జెలిపి నటుల, తమ పౌటుయొక్క ఫలిత మేరితిన పరిణమించు చున్నదో, తెలియ వీలులేని విధానము నందు, ప్రజాప్రతినిధ్యము నామమాత్రావశిష్టము. ప్రజలకా, ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యములేదు. ప్రజాప్రతినిధులమని తలచువారికా, ప్రజల కెట్టిబాధ్యత వహించ నక్కరలేదు. పోసి, వీరికైనను శాసన నిర్మాణ సభలలో నధికారము గలదా యనిన, నదియు మృగ్యమే. వీరి సూచనలు సాధారణముగ తిరస్కరింపబడుచుండును. శాసన నిర్మాణ సభలు ప్రజాధికారమును పెంపొందించుటకు మాటు, తార్కిక సభలుగ మాటినవి. ప్రతినిధులు తమ వక్తృత్వము జూపుట కవకాశము గలుగుట లేవు, వేటులాభ మెద్దియు గాన్నింపలేదు. ఇట్టి విధానములో ప్రజల కెట్టి వలుకుబడి యుండుట కవకాశము లేదు. ఇందలిస్థితిగతుల బట్టి స్వరాజ్య పుష్టిని నిశ్చయించుట ప్రమాదకరము. నియోజకవర్గ మికముందు విస్తరింపబడును. శాసన నిర్మాణసభలు తార్కిక సభలుగ నుండక పరిపాలనాబాధ్యత వహించును. ప్రజాధికార మతిశయించును. ప్రజాధికార మతియించినకొలదిని, బ్రాహ్మణేతరుల వలుకుబడి యెక్కుడగును. ఎన్నిక సరాసరి ప్రజలనుండి బయలు వెడలును. అధికారము ప్రజలందరి యందును వ్యాపించిన కొలదిని, బ్రాహ్మణ నిరంకుశమునకు గాని అధికారవర్గ నిరంకుశమునకు గాని, తావుండదు. అందుచే ఇంకో బ్రిటీషు సంఘమువారి బెడంపు లన్నియు నిరాధారములగునని చెప్పవచ్చును.

స్వరాజ్య పరిస్థితు లటుండ, సంకుచితమగు ప్రస్తుత స్థానికస్వపరిపాలనపు స్థితిని పరికించెదము. ఇదిగూడ, ప్రతికూలర వాదమున కే మాత్ర మాధార మొసగ దని, స్వదేశ మిత్రను పత్రికాధికతు లగు ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు సమయానుకూలమగు చక్కని వ్యాసమును నిన్నటి కామను వీలు పత్రికలో వ్రాసిరి. చెన్నరాజధాని యందు బ్రాహ్మణేతరోద్యమము ప్రబలి యుండుటచే నీ రాజధానియందలి యంకెలనే వారు దీసికొనిరి. గత వత్సరమున జిల్లాబోర్డులలో బ్రాహ్మణ సభ్యులు 118 మందియు, బ్రాహ్మణేతర సభ్యులు 136 మందియు గలరు. మ్యునిసిపలు సంఘములలో బ్రాహ్మణ సభ్యులు 150 మందియు, బ్రాహ్మణేతర సభ్యులు 266 మందియు గలరు. జమీందారులు గాని భూస్వాముల నెన్నికొను హక్కుగలవారు బ్రాహ్మణులలో 709 మందియు, బ్రాహ్మణేతరులలో 1996 మందియు గలరు. జమీందారు సభ్యుల నెన్నికొన హక్కు గలవారు బ్రాహ్మణులు 531 మందియు, బ్రాహ్మణేతరులు 224 మందియుగలరు. మద్రాసు

శాసన నిర్మాణ సభలో ప్రజాప్రతినిధుల నెన్నికొన యత్నగల స్థానికసభా సభ్యులలో 807 మంది సభ్యులు బ్రాహ్మణులును, 2897 మంది సభ్యులు బ్రాహ్మణేతరులునై యున్నారు. ఈ యంకెల జాడన, మార్లేగారి సంస్కరణములచే నేర్పడిన సంకుచితమగు నియోజక వర్గమునందే బ్రాహ్మణేతర సభ్యులధిక సంఖ్యాకు లయి యున్నారు. స్థానిక సభలలో బ్రాహ్మణేతర సభ్యులే హెచ్చుగనున్నారు. ఎన్నికొను వారి సంఖ్య యధికమయి, ప్రజల వలుకుబడి యతిశయించిన కొలదిని, బ్రాహ్మణేతర సభ్యుల ప్రతిభ మిక్కుట మగుటయు, బ్రాహ్మణుల వలుకుబడి యిప్పుటి కన్న చాలవరకు దగ్గుటయు సంభవించును. నిజ మిటులుండ, ప్రతికూలురు విధి విరామము లేక, స్వరాజ్య మని న బ్రాహ్మణరాజ్య మని వ్రాయుటకు నోరు తెలులాడునో దోచకున్నది. ఇటులయ్యెను, బ్రాహ్మణులయందే యధికారము కేంద్రీకరించునని భయమున్నచో, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య విధాన మేర్పరుపవచ్చును. అంతియగాని, దేశమునకు శాశ్వత సుఖము నొసగడి స్వరాజ్య ప్రదానమునకు విఘ్నముల గల్పించుట కనుపాయము. హేతుజ్ఞానము నావలకు ద్రోసి, గతానుగతికులగుటచే, లాభము గలుగదు. ప్రతికూలర సిద్ధాంతములకు ప్రపంచచారిత్రము వ్యతిరేకముగ నున్నది. అనుభవము విరుద్ధముగ నున్నది. ఏదేశమునందు లేని విపరీత పరిస్థితులు హిందూదేశమునందుదయింపజాలవు. ఆంగ్లదేశమందలి లేబరు పక్షమువారి నిట్టి వాదములతో భ్రమపెట్టుట సులభ సాధ్యముగాదు. స్వాతంత్ర్యమున కభ్యంతరముల జూపువా రేదేశమునందయినను నట్టి కుయుక్తులనే పన్నుదురని, వారికి అనుభవైక వేద్యమే. అందుచే పురాతన నాభిప్రాయములను వెలిబుచ్చుచూ, కాల ప్రవాహమున కెదురీద నుద్యమించుచున్న ఇంకో బ్రిటీషు సంఘమువారి ప్రయత్నములు విఫలము గాకతప్పవు. వాటిని యూతగగైకొని, అడియాసల బెట్టుకొనిన భారతీయ సోదరులు స్వాతంత్ర్యపక్షముని దేశహితమునకై కృషిసల్పుట భావ్యము.

(౨)

మదరాసు కార్పొరేషను.

(౩)

ఈ సంఘపు 1916-17 సంవత్సరపు పరిపాలనమును ప్రభుత్వమువారు విమర్శించిరి. కార్పొరేషనువారు పార్కును పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖ కొన గుటకు తీర్మానించిరి. కాని ప్రభుత్వమువారిందు కంగీకరింపలేదు. పార్కును సుందరముగ నుంచుటకు కార్పొరేషనుకు తగినధనము లేదు. ప్రభుత్వమువారును దానిని తీసికొనక పోవుటచే, పార్కు వికృతాకార మటులనే యుండును. ఈ వత్సరమున రాబడి 46 లక్షలు. రాబడి యధికముగ గనబడుటకు కారణము గలదు. నీటిసప్లయ, విద్యుచ్ఛక్తి దీపములు మొదలగు వాటి కొరకు 14 లక్షల యావ్యములు ఋణము గావించబడెను. వ్యయము రాబడితో దాదాపు సమానమయ్యెను. పన్నుల వసూలు తృప్తికరముగ నున్నది. వృత్తులపై పన్నులలో 100 కి 99 వంతున వసూలయ్యెను. ఆస్తిపై పన్నులలో 100 కి 97 వంతున వసూలయ్యెను. నిర్బంధ పద్ధతులు విశేషముగ నుపయోగించబడలేదు. 930 వారంట్లు మాత్ర మంపబడెను. వ్యయము విషయమై మితవ్యయ మవలంబింపబడెను. రోడ్లపై నిరుటికన్న తక్కువ వసూలు వ్యయ పరుపబడెను. మూడుమైళ్ల మెటలురోడ్లు క్రొత్తగ వేయబడెను. 43 మైళ్ల పాడవు గల రోడ్లు మరమ్మత్తు గావించబడెను.

కాంగ్రెసు-శిక్షా సంస్కరణములు.

ప్రామాణ్యముల అధికరణము.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు బి.ఎ., బి.ఎల్.

కానన సభలయందును జిల్లా కోర్టులయందును పురపాలక సంఘములయందును ఎన్నికలకేసులు అధికారముగల జనసంఘములను గూర్చిన ప్రశ్నయే కాంగ్రెసు శిక్షా సంస్కరణలకు వ్యతిరేకవాదభూతముగా నున్నది. మార్లేమింటో సంస్కరణ ఎద్దకులపై చేయబడిన కానన సభాభివృద్ధి సర్వసమ ఎన్నిక సిద్ధాంతములతో నేర్పడుపబడలేదు. మహమ్మదీయుల ఎన్నికల విషయమున సాంఘిక ప్రాతినిధ్యనిధానము అంగీకరింపబడుటయు, ఆంగ్లో ఇండియను సంఘములు వాణిజ్యసర్వక సంఘములు, తోటయలమునల సంఘములు మున్నగు సంఘముల ప్రాతినిధ్యము విషయమున సవనిధానము లేకుండుటయు, భూస్వాములకును జమీందారులకును ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మేర్పడుపబడుటయు, నామకాథపు అనధికార సభ్యుల నేర్పడి అధికారవర్గ పక్షవాదుల సంఖ్య పెక్కువ చేయుటయు, ఇదికాక చరిత్రపబడి అంగీకరింపబడినది. సుక్రమగు ప్రాతినిధ్యము త్వరలో తప్పక చేయవలసినది యున్నది. ప్రాతినిధ్య విషయమున నిష్పక్షున్న అన్యాయములును, అక్రమములును అప్పుడు తప్పక సరిచేయవలెను. అనేకసంఖ్య గల సంఘములకు 1909 క సం॥ మన గ్రామమును ఎన్నిక విధానము లేవులుబడినది. హిందూజేతున ప్రయత్నింపబడిన ప్రతి ఎన్నికయందును ప్రామాణ్యముల కధికముండుట ఎచ్చటను గలవడదు. అట్టియాధిక్య మెన్నటికీ నుండదు. ఈక్రింది లెక్కలను జూచినచో ఇది విశదము కావదు.

ఎన్నుకొనబడిన అనధికారసభ్యులు.

జిల్లాబోర్డులు. పురపాలకసంఘములు.

జిల్లా.	ప్రామాణ్యము.	అ.ప్రా.	ప్రామాణ్యము.	అ.ప్రా.
అనంతపురం	5	2	2	2
ఉత్తరాగ్రాదు	3	5	2	29
దక్షిణాగ్రాదు	2	7	9	12
బళ్లారి	3	12	8	11
దక్షిణకన్నడ	7	3	4	3
చెంగల్పట్టు	2	8	5	9
చిత్తూరు	5	7
కోయంబుత్తూరు	1	5	6	13
కడప	6	6	4	5
గంటాపాడు	8	5	8	14
గోదావరి	7	4	3	8
గుంటూరు	7	2	8	6
కృష్ణ	7	8	13	9
కర్నూలు	10	9	4	7
చెన్నైపురి	6	13
మధుర	6	16
పల్నాడు	2	11	5	19
నెల్లూరు	5	14
నీలగిరి	3
రామన్నాడు	3	4	2	1
శేలము	3	3	3	12
తంజావూరు	9	9	13	33
తిరుచిక్కోటూరు	4	6	4	19
తిరుచనాపల్లి	9	6	14	19
క. కాళింగం	10	0	21	12
118	136	150	266	

వైసజేషుబడిన రెండు లెక్కలను బట్టి కడచిన సంవత్సరము జిల్లాకోర్టులకు పురపాలక సంఘములయందు నియంత్త సభ్యుల సంఖ్యలో అప్పుడున్న ఎన్నిక నిబంధనల ప్రకారము ప్రామాణ్య ప్రామాణ్యతర ప్రాతినిధ్య మెట్లుండెనో తెలియ గలదు.

వైసప్రతినిధులుగ జూపబడిన సంఖ్యయందు ప్రతివాదికి అధికము వైసప్రతినిధుల కంటెనరు విద్య పచ్చయే యున్నదిగోని విద్యావిషయయోగ్యత, ఆస్తియోగ్యత కంటె సభ్యముగ గణింప బడలేదు. ప్రామాణ్యతర పురుషుల యందు విద్యనచ్చిన వారికంటె ప్రామాణ్యులయందు విద్య నేర్చిన వారిసంఖ్య 4 ఇంతలు అధికముగానున్నది. తినినాధారముగా చేసికొని కొందరు నియంత్రులు, మరబోధకులును చంద్రాగానన గను ప్రామాణ్యులు మాయ నుంట్రియలలే ప్రామాణ్యతరల కంటె అధికము సంపాదించినది బ్రాహ్మ

ణులను నిందించెదరు గాని తమ విద్యాసంపదకు విచ్చి విద్యుంధ విద్యావిధానములే ముఖ్యకృతము లను వాదము నెన్నటికిని దలపెట్టరు. కానన సభలయందు ఎన్నికలయందు ప్రామాణ్య సభ్యులను గల వారి యందు బ్రాహ్మణులకంటె బ్రాహ్మణ్యతరతే అధికసంఖ్యలుగా నుండి రని ఈ క్రింది లెక్కలను చదియగలదు.

జమీందారులు కానివారియం జమీందారుల వర్గములలోని వెన్నికలకధికారము వారియం వెన్నికల కధికారము గలవారు

జిల్లా.	ప్రామాణ్యము.	అ.ప్రా.	ప్రామాణ్యము.	అ.ప్రా.
గంటాపాడు	9	82	8	14
విశాఖపట్నం	17	146	6	18
గోదావరి	89	157	9	12
కృష్ణ	56	208	12	24
గుంటూరు	45	48	1	3
నెల్లూరు	7	195	5	11
ఉత్తరాగ్రాదు	4	20	8	4
చిత్తూరు	3	12	0	14
కడప	0	2
కర్నూలు	0	18
బళ్లారి	9	21
అనంతపురం	1	14	1	0
చెన్నైపురి	8	8	4	10
చెంగల్పట్టు	11	29	0	2
శేలము	5	15	5	16
కోయంబుత్తూరు	10	45	0	9
నీలగిరి	0	12
దక్షిణకన్నడ	36	131	0	2
దక్షిణాగ్రాదు	4	72	0	10
పల్నాడు	90	187	0	17
తంజావూరు	262	379	0	9
తిరుచనాపల్లి	52	43	1	15
మధుర	5	25	2	11
రామన్నాడు	4	58	0	11
తిరునల్వేలి	22	74	1	16
709	1996	53	224	

పురపాలక సంఘములు జిల్లా తాలూకా బోర్డులు మున్నగు రాజకీయ సంఘములందలి అధికార సభ్యులలో నెం॥ వె.దరికి కాననసభాసభ్యుల నెన్నుకొనుట కధికారము గలచో ఈ క్రింద చెప్పబడినది. అనగా వీరు రాజకీయము క్షము గలిగి ఎన్నికలయందు పాల్గొనుట కర్హులైయుండుదు.

జిల్లా.	ప్రామాణ్యము.	అ.ప్రామాణ్యము.
గంటాపాడు	45	102
విశాఖపట్నము	73	139
గోదావరి	16	111
కృష్ణ	54	115
గుంటూరు	51	81
నెల్లూరు	27	91
కడప	16	64
చిత్తూరు	31	43
కర్నూలు	34	61
బళ్లారి	37	78
అనంతపురం	11	47
చెంగల్పట్టు	28	88
ఉత్తరాగ్రాదు	19	162
దక్షిణాగ్రాదు	24	106
శేలము	14	94
కోయంబుత్తూరు	33	112
నీలగిరి	2	15
దక్షిణకన్నడ	21	63
పల్నాడు	31	209
తంజావూరు	31	162
తిరుచనాపల్లి	61	102
మధుర	33	124
రామన్నాడు	26	83
తిరునల్వేలి	33	127
807	2397	

ఇదివరకును ఇప్పుడును పురపాలక సంఘములందు సభ్యులైయుండి (వారు ప్రభుత్వముచేత నియంత్తులైనను,

లేక ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన వారైనను) ఎన్నికలకేసులు కధికారము గలవారు ఈసంఖ్యయందు చేరియున్నారు. వీరు గాక ప్రభుత్వమువారియొద్ద వీరువారు బడసినవారును గూడ నేర్పబడియున్నారు. రెండుమూడు జిల్లాలను కలిపి ఒకగ్రామ ప్రామాణ్యములను ఎన్నికలను జరుపుదురు. ప్రభుత్వమువారికి ఆచరణానుకూలముగ నున్న ఈగ్రామీణులయందు బ్రాహ్మణ్యతరల సంఖ్యయే అత్యధికముగా నున్నది. ఎన్నికలకేసు సభ్యులకారము గలవారి సంఖ్య నెం॥ నెన్నుకొనబడిన సక్రమపద్ధతుల నేర్పడుచో బ్రాహ్మణ్యతరలనితి మతంత బాగుపడును. బ్రాహ్మణుల పీఠి తగును. కనుక ఈ ప్రమాదములన్నియు పోవుటకు బ్రాహ్మణులకు ఎన్నికములయన నిర్దిష్ట సంఖ్యనేర్పబడినచో ఉన్నతాశయములు బ్రాహ్మణ్యతరలకు ఆకాశముండును.

దీప్తిపాఠికవాస క్షేత్ర పరిమితులు:—కర్నూలులో ఘోష దీప్తి అనువాసు మంత్రుని తల్లితో వ్యభిచరించు చుండెను. తుదకు అదిను ఆమెను వివాహమాడ దలచుకొనెను. తనతల్లి తిరిగి రెండవ వివాహమును రెండుమూడు దినములలో చేసికొను నగ ఇహమహిమలు ఆమెఇంటికి బోయి, ఘోష ఉద్దేశము బల్లెముతో పొడిచి చంపెను. పోలీసువారు మంత్రుని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. కర్నూలు జిల్లా జడ్జిగారు మంత్రుని దీప్తిపాఠికవాసము విధించిరి. మోక్షార్థము అపీలు చేయుటకు, మంత్రుడు బల్లెముతో బోవుచుండగా చూచి నట్లు రెండు నెలలకు వినివేయి చెప్పిన సాక్ష్యమును, మాతృతనీ బల్లెముతో పారిపోవు చుండగ చూచిట్లు 3, 7 నెం॥ క్లకవి ప్రేములు చెప్పిన సాక్ష్యమును న్యాయమూర్తులు సమ్యక్ చూచి దీప్తిపాఠికవాస క్షేత్ర నిర్దిష్టచేసిరి.

ఒరుగాము గనివారికి ఇనుపసామానులను సరఫరా చేయు కంపెనీవారిని మోసపుచ్చుట:—గత ఆగస్టు నెలలో రెండు లేటిలను ఒరుగాము గని ఉద్యోగి లాంబర్ట్ ఫెయిర్ హార్డు అను నతడు భాంభీయను రిపు ఇనుపసామానుల కంపెనీ వారిని మోసపుచ్చు నుద్దేశముతో కొన్ని సామానులను కంపెనీ దని కంపెనీవారికి వ్రాసి జూరి, పాన్కో ఆను వార రిద్దరికి దొంగ చేవ్రాళ్లను చేసి పంపెను. కంపెనీవారు అనుమానపడి సామానులను పంపక పోలీసువారికి రిపోర్టుచేసిరి. పోలీసువారు కేసుచేసిరి. ఇదివరకు మూడు పర్యాయములు నేరస్థుడీమాదిరి దొంగచేవ్రాళ్లు గల ఉత్తరములతో కంపెనీవారియొద్దకుండి సామానులను లేప్పించుకొనెను. కాని ఈ దొంగతనములు బయలుపడిన వెనుక కంపెనీవారికి 50 రూ॥ల బ్యాంకు నోటును పంపి సమాచారమును దాచిచేయువని నేరస్థుడు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనెను. ఇతరుల దొంగచేవ్రాళ్లను చేసి కంపెనీవారియొద్దకుండి సామానులను లేప్పించి సామానులకు వచ్చు అర్హతవై చేవ్రాళ్లు చూచుట బాగుండలేదని కంపెనీ వారికి గమపటచలనని తానొకరితో పంపెనుచేసినట్లును కంపెనీవారు సామానుల పంపినయెవల వాటి ఖరీదును తాను వారికి చెల్లించివేయ నీశ్చయించుకొనినట్లును వారిని మోసపుచ్చు నుద్దేశమును తానుగలిగియుండలేదనియు, నేరస్థుడు మేజిస్ట్రేటు గారితో జెప్పెను. కాని వారువానికి 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి. మేజిస్ట్రేటు గారితిర్మానముపై మోక్షార్థము అపీలు చేయుటకు, కేసుకుందలి అంశములనుగూర్చి తగాయదా లేదు. నేరస్థుడు దగాచేయు నుద్దేశమును కలిగియుండెనా లేదా అను అంశముమూలము ముఖ్యము. పంపెనుగూర్చి నేరస్థుడు చెప్పినదానిని బలపఱచుటకు సాక్ష్యములేదు. పంపెను ఎవరంట చేయబడినచో, ఎవరితో చేయబడినచో వారలలో వొక్కరైనను పంపెనుగూర్చి యుజువుపడలేదు. ఈ సందర్భములబట్టి నేరస్థుడు దగాచేయు నుద్దేశమునే కలిగియుండెనని చెప్పవచ్చును. కంపెనీవారు పాన్కోగారికి సరఫరాచేసిన పుస్తకములోని కాగితముపై ఉత్తరము వ్రాయబడినని నేరస్థుడు చెప్పెనున్నాడు. కాని చూచుటకు వచ్చువారు నేని యుండు గదిలో నాపుస్తకము దాచబడినదియు అందుకల్లు అపుస్తకమును ఎవరయినను తీసికొనవచ్చుననియు సాక్ష్యము కచ్చుచున్నది. కాబట్టి నేరస్థునికేమి ఖాయపడవలెనని అని న్యాయమూర్తి అబద్ధరహింగాడ చెప్పిరి. న్యాయమూర్తి నేసియురుగారు కేసు విచారణప్రాధికారము మొదలు నేరస్థుడు చెప్పినదంతయు అబద్ధముగ నాట తోచినదిని చెప్పిరి. తుట్టుకుదకు అపీలు కొట్టిచేయబడినది. క్షేత్ర ఖాయపరప బడినది.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

(0)

కృష్ణాజిల్లా పాలకొల్లులోని తీర్థపురాన్ని దాన సమాజపు చతుర్థవర్ధకులైన మీ సెల ర వ తేదీని లోకసేవకం పరీక్షాబులో మామిడి తేంకటలింగముగారి యాధిపత్యము కింద జరిగినది.

చెంగల్పట్టు జిల్లా సత్యవేద సభ డిస్ట్రిక్టులో చేరిన 112 నెంబరు కడివేడుగ్రామములో కొ. వెంకట్రాయలు పెట్టి గారి మేకలమండలో కొక మేక 3 కాళ్లు 2 నడుములు 2 తోకలు 1 తల గలిగినవిల్లును యానినట్టాక విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. ఆవిల్లు గర్భములోనే మగబడినది. ఆవింతు చూచిన వారందరూ ఆశ్చర్య మొందిరి.

పంచములపై ప్రత్యేకపు పత్రిక సెకదానిని స్థాపించి తమ కష్టపూర్వములను గవర్నమెంటు వారికిని దేశీయులకును వివేచించియు, నితర విధమున నీతుల బోధించి సన్మాన్యమున నడువ వారు తానూపర్యవీక్షయముల వ్రాసియు తోడ్పడ వలసినదిగా బందరు సభలో పంచములు సేమూరి రాంజీరావు గారిని కోరిరి. వారల-కోరిక ప్రకారము గతనెల 30 తేదీని జిల్లా కలెక్టరుగారిని దర్శించి, విషయము వివేచించి పత్రికా స్థాపనపై సెలవు ధరగాకు తేంకడ వారు పొందిరి. పత్రికను దైవానుగ్రహ మున్న "దీనబంధు" అను నామమున 15-వ తేదీనుండి వెలువడును. ప్రస్తుతము సెలకొకసారి పత్రిక వెలువడును. పంచమసోదరు లెల్లరికి సుచితముగానే యిచ్చి చదువ వీలుగలుగ జేయవలసిన వారే గాని పుస్తకముండు కొన్ని కష్టముల బట్టి వాచుమాత్రముగ సాగుతు 0-6-0 చందా పుచ్చుకొనదలచినట్లు వారు వ్రాయుచున్నారు. ఇతర సోదరు లెల్లరు అభిమానులుగ సాగుతు 1-0-0 చందా చొప్పున జేరుకొనబడుదురు.

నీటితీర్వా శాసనము.

ప్రజల ఆసక్తి-పెద్దాపురము.

ఒకవిలేఖరుడిట్లువ్రాయుచున్నాడు:- 5 తేదీని గోదా పరిజిల్లా పెద్దాపురం విట్టిరియా మెమోరియల్ హాలులో ఆశక్తి వెంకట్రాయగారి ఆధిపత్యముకింద జరిగినసభలో నీటితీర్వాశాసనము సవరించుటకు దొరతనమువారు తెచ్చిన బిల్లు శాస్త్రోత్పత్తిబిల్లు వైసల కాలముందు దొరతనమువారు చెప్పిన అంశములుకు వ్యతిరేక మనియు ఉర్దాముకేసులోని ప్రివీ కవున్సిలువారి తీర్పు తమకు వ్యతిరేకముగ నుండుటవలన ఆ తీర్పు రద్దుపరచుటకు క్రొత్తశాసనమును ఏర్పరచుట కిది అడుగుగాదనియు బిల్లును శాసనముక్రింద చేసినయెడల బ్రిటిషు న్యాయస్థానముల యందు ప్రజలకు గల నష్టము తగ్గిపోవునుగాన ఇప్పుడు ఆట్టిబిల్లు సంగీకరింపగూడదనియు తీర్మామానించి దొరతనమువారికి పంపిరి.

నూజవీడు.

నూజవీడునందు జమీదారులును, తదితర భూస్వాములును పురమండలమునందు శ్రీ రాజా ఇనగంటి వేంకటరాజు గోపాలరావు బహదూరుగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగినసభ యందు నీటి తీర్వాశాసనమును సవరించుటకు ప్రభుత్వము వారు తెచ్చిన బిల్లును తమ యసక్తితో తెలిపి ఆ తీర్మానమును రాజ్యపరిషత్తుకి చెప్పి పురి ప్రభుత్వమునకును పంపించిరి.

ఉత్తర ఆంధ్రాజుజిల్లా వాలాజానగర్ పోస్టు అసంఘముల సేవకంపెనీని గ్రామములో ఆనూరి శ్రీనివాసరావు దుర్లుగారు డిస్ట్రిక్టుభులయిన గ్రహణి, అచీర్లము, మూలము, శ్యామకాసము, తుయము, మూర్ఖారోగము, ఉన్నాదము, అపస్మారము, ఉదరరోగము, గుల్మము, మేహము లేక ప్రమేహము, కుష్ఠము, వాతరోగములు మొదలుగాగల ఇతరవ్యాధులు అన్నిటికిని ఔషధము ధర్మార్థముగా తిపాలుమాలము గాను స్వయముగను ఒకసంకుచున్నార గనుక సకలవ్యాధి గ్రస్తులును వారిసహాయము బొందదలచినవారు పొందవచ్చును. వారు వాలాజానగర్లోనే ఒకధర్మవైద్యశాల ఏర్పాటుజేసి, దానిని పరిపతి సహకారపద్ధతుల ననుసరించి సాగించుచున్నారు.

వార్తాస్థానమువా టెల్లుప్రకటించుచున్నారు:- గత జనవరి 31 తే. ని మావైమానికుడు తురుష్క విమానము నెదిరించి విమానమును తగుల బెట్టెను. మండుచు విమానము కానికను పరిసరమున పడిపోయెను. గత వారమున వర్షించిన దనియు, యధము జరుగలేదనియు డిల్లీనుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష:- పరీక్ష తేదీ మార్చబడినందున సగరమున కొన్ని వదంతులు ప్రబలియున్నవి. పరీక్షా పత్రికలను గొనివచ్చుచుండిన నౌకను వెరులు ముంచిన వదంతి కలదు. పరీక్షాపత్రములు తీసికొని రావలసిన నౌక సకాలమున చేరకుండునగాన అధికారులు పరీక్షాదినసమయము మార్చిరిగాని వేరకారణమున గాదు.

NOTICE.

Sealed tenders for printing, binding &c of the Guntur District Board for the year 1918-1919 will be received by the President, District Board up to the 20th February 1918. Successful tenderer will have to execute an agreement.

For forms and other particulars apply to the President, District Board, Guntur who does not bind himself to accept the lowest or any tender.

నోటీసు.

1918-1919 వ సంవత్సరములో గుంటూరు జిల్లా బోర్డువారి అచ్చుపనులు వగైరా చేయుటకు టెండర్లను పెట్టదలచినవారు 1918 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరినెల 20-వ తేదీ లోపుగా టెండర్లను నీలు చేసి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి పంపవలయును.

ఎవరి టెండరు అంగీకరింపబడునో వారు ఖరారునామా వ్రాసి యివ్వవలసియుండును.

ఫారములకొరకు యింకా యితర విషయముల గురించి డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి పేర వ్రాసి కనుగొనవలయును. (1060)

District Board Office, Guntur. Dated 6-2-1918. E. A. Davis, President, District Board.

మదరాసు అందుసదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు. (1062)

టెండర్లు కావలయును.

(1) రైల్వేకు పేసి తాలూకు గడియారములకు రిపేరుకు, కీ యిచ్చుట, బాగుచేయుట మున్నగు వానికి టెండర్లు కావలయును. మిగతావిషయములు మదరాసులోనున్న జనరల్ ట్ర్యాఫిక్ మ్యానేజరు గారి వద్దనుండి తెలియవగును.

(2) 250 రూక్యముల ధరావతుతో టెండర్లు ట్ర్యాఫిక్ మ్యానేజరువారి కార్యాలయములో నున్న డరఖాస్తులమీద వ్రాసి 1918 వ సం॥రం మార్చి 1 వ తేదీ శుక్రవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు దాటకుండగ రాయపురము, ఏజంటు గారికి పంపవలయును. టెండర్లు అంగీకరించబడినచో ధరావతు వాపసుచేయబడును.

(3) టెండర్లను అంగీకరించుటలో ఏజంటు గారి యిష్టము.

నోటీసు.

నారవిలము. నారవిలము.

31-1-18 తేదీని బెజవాడలో జోడాజి సీనాజి అనే మావద్ద నాత్ మల్ సేమల్ అనువారు విజయనగరం డెలివరీకి 300 పుట్టు నార (4 1/2 రు 35-8-0 నో॥ 200 పుట్టు ను 4 1/2 రు 35 నో॥ నూపుట్టును) తేరముకు పుచ్చుకుని సదరు యేర్పాటు ప్రకారం నాత్ మల్ సేమల్ అనువారు వెంటనే డెలివరీ పుచ్చుకొనవలసినవారై యుండినపుచ్చుకొనకపోయియుండుటచేత ప్రైవేటు టెలెమెంటేజీసీమాకు రావలసిన వైకంయిచ్చివేయ వలసినదని మావల్ల టెలిగ్రాము ప్రతీకములు వగైరాలబద్ధారా తికరణ పొందిన నాత్ మల్ సేమల్ వారు అట్లుచేయక తప్పిపోయినందున సదరు నార విజయనగరములో 13-2-18 తేదీన బహిరంగమైన యేలములో అమ్మబడునని ఆయేలములో వచ్చిన సామ్మిపోన ఖర్చులసహా మాకు రావలసినవ్వం వగైరాసామ్మి సదరు నాత్ మల్ సేమల్ వారి గార్లవల్ల క్రమముగా కాబట్టుకోబడునని మేము సదరు నాత్ మల్ సేమల్ వారి గార్లకు ఉత్తరంవ్వగా తెలియజేసి యున్నాము.

కాబట్టి యందు మూలముగా తెలియజేసేదియేమంటే సదరు నార నూడు వందలపుట్టు విజయనగరం బజారులో 13-2-18 తేదీన బహిరంగమైన యేలములో అమ్మబడును. కావలసిన వారు వచ్చి పాట పెట్టికొన వచ్చును.

పాటకొట్టినవారికి వెంటనే 4 1/2 రు 15 నో॥ ధరావతు రాఖుచేయవలెను. పాటకొట్టినవారికి వరుసగా కొడువ వైకము నిచ్చి వెంటనే నార తూముకొనవలెను. 9-2-18 జోడాజి సీనాజి.

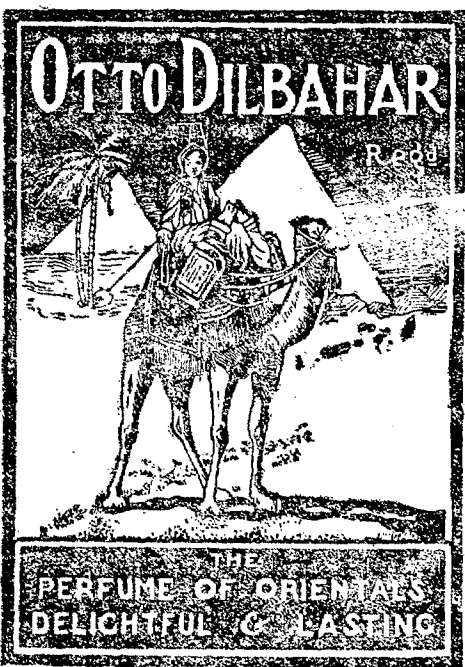
మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు. (1066)

1918 సం॥ 1-వ ఏప్రిలునుండి ఒక సంవత్సరము ఉడుపును సప్లయ చేయుటకు టెండర్లను 1918 సం॥ ఫిబ్రవరిమాసము 18-వ తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటుగారికి రంగీకరించెదరు.

ప్రెసిడెంటుగారికి డరఖాస్తు పెట్టుకొన్నచో టెండరు మెయ్యాలి ఫారములు లభించును.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ } జె. సి మోలసీ
జనరలు డిపార్టుమెంటు }
6-2-18 } ప్రెసిడెంటు.

పోల్ ఏజంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; సం. 155, జమ్నామనీదు బొంబాయి.

మిక్కిలి మనోహరముగ నువాసన 125

జ్వెల్లెట్టు (రీజర్వర్) ఆటో డిల్ బహార్. (రీజర్వర్ కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుగొనండి, సాటిలేని నవ్వుచును సువాసనగలది. ఆల్కాహాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకనే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించుచో, వానోగ్యమునువాసన ని స్ఫులవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

దిన్నెనైజా (అర డ్రాం)	సీసా 1-1/2 రు	0-2-0
యధ్యర్థము నైజా 1-1/2 డ్రా	" "	0-12-0
రోజునైజా 2 "	" "	1-4-0
నెడ్రనైజా 4 "	లేక 1/2 డ్రాస్సు	2-0-0

వి. సి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

ఫ్లవర్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగ ప్రతిష్ఠాపులైన దొరకును. దీని ఆ సేకమగు నకలునెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనవలయు సీసావైన ను, కార్డువైన ను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరున పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దీగువవారికి వ్రాసినచో అతాకిమ్మతుగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

మీ కవనరమయినచో

మంత్రసంబంధమైనట్లగుచో కరగి పోతపోయినట్టి గాని వనులను గురించియు, ఊర్కు, ఇనుపవాడములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతినందర్పముల నెలవో నాలోచించవలసింది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిమ్మటలోను కోరి నంతనే వానిని ప్రకారముగా రిఫర్రా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విభాగము:- ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ
సాత్ ఇండియా ఇంజనీరింగు లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె నెం 55 కి ను,
389 మదరాసు
(వై కామోజెడ్ గోదానమ్మలు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యై దాండ్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాభ్యుదయ, సభాభ్యుదయ, యువస్వామి ములు, వారి చిత్రములు, సభా తీర్మానములుగలవు. వెల రూ. 1-8-0. పోస్టేజీ పేటు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవశేషము.

ఈ అవశేషము రక్తమున కుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి కాశ్యతనుభవము నొసంగును. 219 ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును. ప్రస్తుతము శాకాభక్షణము అను పుస్తకమునకు వ్రాసిన తపాల భర్త్యు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము. వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, ఆలంకర్షణా కౌమర్యాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

ఆందమెన 1918 క్యాలండరు

ఫిబ్రవరి 28 తేదిలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు.5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. భర్త్యులు సహా 0-5-0.
వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా జవాబుదారి యుండదు.
కోలన్ ప్రభుత్వముచే ముద్రింపబడినది. ఆకాథంగము గలుగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0.3-0	డబ్బీ 1-కి 0.4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధౌషధము
చక్కని డబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బా 1-కి రూ. 5-4-0.
పోస్టుభర్త్యులు ప్రత్యేకము. అన్నిచోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.
అమృతాంజనం డి పో,
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము.

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృక్షి, కనుకట్టు సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనోవేగము, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియా సాధనము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లు పేకతనానాట, విచిత్రనినోదవిద్యలుగలవు. ఇంతేగాక మనుష్యునియాయువుచేయుట, చీకటిలో చదువుట, నీళ్లవై నడిచిపోవుట, మామిడి చెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, మనుష్యుడు చిలక యగుట, పెద్దపులిని చేసి చూపించుట, మనుష్యుని నంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరము లేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, కండ్లను గంతలు కట్టు కొని చూడకుండా వస్తువులపేర్లు వెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి.
ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుద్యోగముగా మేజిక్ చేయగలరు. డబ్బు సంపాదించుట కిది సులభమైన మార్గము. నెలకు వందలకొలది ద్రవ్యము అర్జించుకోగలరు.
ఈ పెద్ద గ్రంథము అచ్చుననుచున్నది ఈ గ్రంథమును వి. పి. X 15 రూపాయలకు అమ్మబడును. ధరభాస్తు ధారు లకు యీ గ్రంథమును రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. ధరభాస్తు ధారు లనగా తమ ధరభాస్తుతోకూడ రు. 4 లను యీ క్రింది విలాసమునకు తక్షణమే మణియార్చరు చేసి తమ పేరును రిజిస్టరు చేయించుకోవలెను. (894-984) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగ్లూ. (గుంటూరు జిల్లా)

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0
అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.
ఆత్మజిజ్ఞాసా
శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి.
వయస్సును సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయ చర్చ
గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.పి.
జిన్నపైజా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

801 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

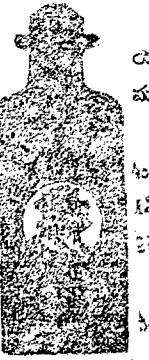
పండితులవారి సిద్ధౌషధములు.

యోగ్యతాపత్రములు.
మ|| రా|| డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎన్. బి. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్సల్టింగ్ కమిటీ ఎగ్జియర్ కే. సం. 2. బొంబై, వీరు వ్రాసినది. తమ "లోకామయవార కస్తూరి మాత్ర"లను, ఉపయోగించుటవలన, శ్యాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యర్థాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కనొప్పి, కడుపునొప్పి, అన్నా కజ్జరము, పిత్తసంబంధరോഗము, విడ్డల యెముకవాతముల నిర్మయ, గుణచయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చుకోగలరు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ వైద్యులు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.
మ|| రా|| పి.-ఎన్.-అచ్యుతరావ్, సీనియర్ సర్జన్, స్వానిటిరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు వ్రాసినది. "లోకామయవార కస్తూరి మాత్ర"లను నే నుపయోగించి యున్నాను.
పండితులు వారిచే పత్రికాయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్కృష్టమును, గుణచలను ఈమాత్రా గలిగి యున్నది నీ నుచెప్పట శానందభరితుడనగుచున్నాను.
వైద్యకాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కిర్మాటక మాలికలనుండియే యాషధములను తయారు చేయబడుతురు.

రిజిస్టరైన యీవ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుబంధపత్రము, ప్రతిసీసాతో నుడి యుండును. 250 మాత్రలున్న సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.
6 సీసాల బొకసారి తెప్పించికోనిన బొకసారి భర్త్యుతోచేసి రూ. 1-8-0
12 సీసాలొకసారి కొనిన 2-12-0
25 సీసాలొకసారి కొనిన 5-0-0
సమస్తరొగములకు మాదర్బ ఆయుర్వేదము సిద్ధౌషధములు బొరటను.

జాబాడు:- శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

కార గూంబి
ఇది శ్రీ భర్త్యులొప్పి యను వాటకము.
సంఘమురావారి సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుజూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజీ పేరు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు

శ్రీమద్వైదిక గోపాలకృష్ణ గోకలగారి చక్కని రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. భర్త్యులు ప్రత్యేకము.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు